ПАГОНЯ

Чацвер
19 кастрычніка 2000 г.
№ 39 (486)
Кошт 70 рублёў

Больш за палову гарадзенцаў байкатавалі выбарчы фарс. Толькі з дапамогай прымусу вертыкаль забяспечыла сабе патрэбны вынік

Падлічылі - праслязіліся...

Паводле папярэдніх афіцыйных дадзеных, колькасць тых, хто прыняў удзел у выбарах, па вобласці склала 68 працэнтаў. Выбары адбыліся ва ўсіх 13-ці акругах.

Працэнт прагаласаваўшых па г.Гродна:

Гарадзенска-Занёманская акруга - 52,3 працэнта;

Гарадзенска-Цэнтральная акруга - 54,5 працэнта;

Гарадзенска-Паўночная акруга - 53,4 працэнта.

Звесткі, пададзеныя незалежнымі назіральнікамі, сведчаць пра зусім іншыя лічбы - 40-45 працэнтаў прагаласаваўшых у Гродне.

Лідска-Гарадская акруга - 50,3 працэнта.

За пяць дзён, прызначаных на датэрміновае галасаванне, прагаласавала па вобласці 16 працэнтаў, а па горадзе Гродна - 19,1 працэнта. Паводле нашай інфармацыі, колькасць датэрмінова прагаласаваўшых рэзка павялічылася ў пятніцу пасля абеду.

Ул. інф.

Анатоль Пашкевіч хоча, каб выбары сталі яшчэ больш справядлівымі!

Гарадзенскі гарвыканкам збіраецца ўнесці ў Цэнтральную камісію па выбарах і правядзенню рэспубліканскіх рэферэндумаў прапановы наконт змянення формы бюлетэня і часу галасавання на выбарах.

Справа ў тым, што па выніках першага тура галасавання больш чым па 2 тысячы бюлетэняў па гарадскіх выбарчых акругах былі прызнаны несапраўднымі: шэраг выбаршчыкаў, не разабраўшыся, дапусцілі памылкі пры іх запаўненні. Мяркуючы па ўсім, выявілася звычка выкрэсліваць прозвішчы кандыдатаў, што недаспадобы. Таму гарадзенскія ўлады прапаноўваюць праводзіць галасаванне, як раней - метадам выкрэслівання. Старшыня гарвыканкама Анатоль Пашкевіч таксама лічыць, што наяўнасць у бюлетэні графы «супраць усіх» з'яўляецца «элементам агітацыі ў самым бюлетэні».

Ёсць яшчэ адна прапанова - падоўжыць час галасавання і праводзіць яго з 7 да 22 гадзін. Гэта матывуецца тым, што 15 кастрычніка некаторыя выбаршчыкі прыходзілі на выбарчыя ўчасткі да 8 гадзін раніцы і пасля 8 вечара.

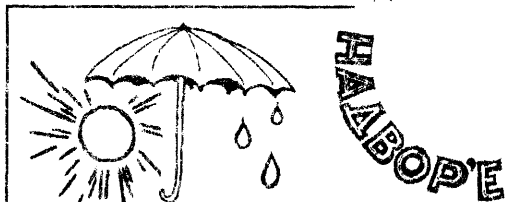
Ася Куніцкая

Вячорка сумняваецца...

Лідары беларускіх апазіцыйных партый, аб'яднаных у Каардынацыйную раду дэмакратычных сіл (КРДС), заявілі аб фальсіфікацыі вынікаў першага тура парламенцкіх выбараў. Аб гэтым было заяўлена на прайшоўшай 16 кастрычніка ў Менску ва ўправе БНФ прэс-канферэнцыі.

Лідар Партыі БНФ Вінцук Вячорка быў вельмі здзіўлены афіцыйнымі вынікамі падліку галасоў выбаршчыкаў на Гродзеншчыне. Па ягоных звестках, 20 працэнтаў бюлетэняў там былі запоўнены да 15 кастрычніка. Ён назваў практыку папярэдняга галасавання «суцэльным злачынствам» і выказаў упэўненасць у несапраўднасці афіцыйных вынікаў такой працэдуры.

Таццяна Папова

20, 21 кастрычніка - воблачна, з праясненнямі, без ападкаў, вецер паўночна-ўсходні, 4-6 м/с. Тэмпература паветра **20 і 21 кастрычніка** - уначы +3...+5, удзень +11...+13.

У мінулую нядзелю, 15 кастрычніка, улада праводзіла сваю галоўную гульню года пад назвай «Выбары ў Палату прадстаўнікоў». Выбары, вынікі якіх адмаўляюцца прызнаць аўтарытэтныя міжнародныя арганізацыі, каштавалі беларусам чатыры мільярды рублёў.

У размовах ніхто з сябраў палітычных партыяў і арганізацыяў, што байкатавалі выбары, асабліва не сумняваўся (хаця патаемна і спадзяваўся на іншае) - улада «зробіць» вынік выбараў. Пойдзе на ўсё, каб паказаць «узровень грамадскай свядомасці» беларусаў.

Гарадзеншчына, якая заўсёды ламае розныя перадвыбарныя раскладкі, і памятная тым, што ў 1994 годзе падтрымала Пазьняка, была выбраная ўладай у якасці козыра. Які можна будзе час ад часу паказваць сабе для самазаспакаення і апазіцыі, маўляў, «а вы казалі заходнікі - Еўропа...». Гэта стала зразумела, калі вечарам у нядзелю па БТ жывыя ўключэнні з ЦВК пачыналіся словамі: «А вось у Гродне, на які рабіла стаўку апазіцыя, - выбары ўжо адбыліся».

Гарадзенскі губернатар Аляксандр Дубко заявіў у тэлеінтэрв'ю: «Гарадзеншчына заўсёды вызначалася непрадказальнасцю, але я ўпэўнены...». Паўзу, якая доўжылася імгненне, лёгка можна было запоўніць экспромтам, «што мы зрабілі ўсё належнае».

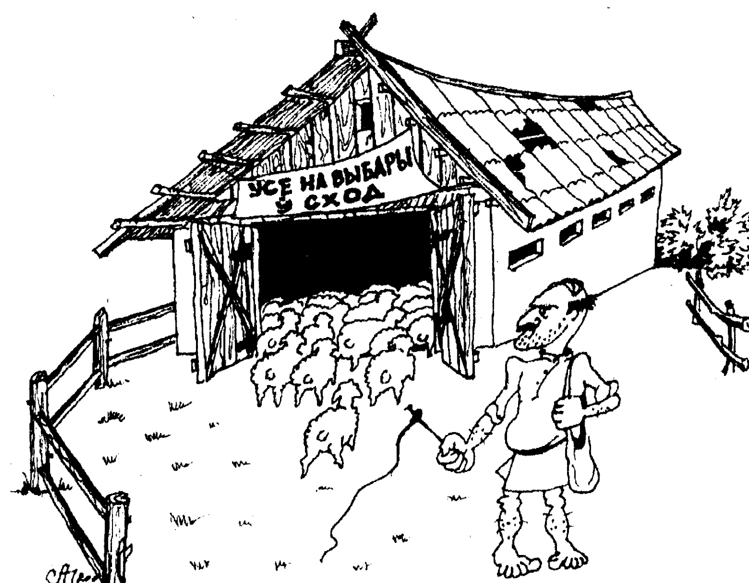
А зроблена было сапраўды ўсё патрэбнае для таго, каб колькасць тых, хто ўзяў удзел у выбарах па Гарадзеншчыне, перасягнула неабходныя 50 працэнтаў плюс адзін голас. Пачынаючы з аўторка, 10 кастрычніка, у ПАГОНЮ пачалі пастулаць тэлефанаванні ад абураных грамадзянаў, якіх начальства прымушала ісці на датэрміновае галасаванне. Некаторыя факты мы ўжо апублікавалі, аднак пік званкоў прыпаў на чацвер і пятніцу.

Званок з медуніверсітэта. Рэктар загадаў усім кафедрам «забяспечыць» студэнтаў на датэрміновае галасаванне. Паводле словаў тэлефанаваўшага, рэктар быў у паніцы: «Мяне ўжо амаль здымаюць з працы - сяльгас і універсітэт даўно прагаласавалі».

Акурат да месца званок з дзяржуніверсітэта. Намеснік дэкана гістфака «заклікае» студэнтаў: «Адстаём ад медыкаў і сяльгаса».

Інфармацыя з 25-й школы. У пятніцу заняткі былі па 25 хвілінаў, усіх выкладчыкаў адпускалі на датэрміновае галасаванне.

Паведамленне з Ашмянаў. У раёне праз школьнікаў ідзе агітацыя за Уладзіміра Вадзюшына. Шкалярам настаўнікі раздаюць улёткі, каб іхнія бацькі галасавалі за гэтага кандыдата. Начальнік ашмянскай арганізацыі «Раённыя электрычныя сеткі» Верамеевіч выступіў перад працоўнымі і загадаў, каб сёння прагаласавалі на сваіх участках. У выпадку няўдзелу ў выбарах будуць прынятыя меры па пакаранні.

Званок з выбарчага ўчастка. Смех у слухаўцы. Прыйшоў малады АМАПавец. Хоча прагаласаваць. Пытаюцца: чаму датэрмінова. Адказвае: «Загадалі абавязкова прагаласаваць».

Тэлефануем самі ў першы райаддзел міліцыі, што нам патрапіўся. Пытанне гучыць наўпрост: «Чаму дазваляеце прымусовае галасаванне ў рэгіёне?». Адказ, на дзіва, шчыры: «Адчапіцеся вы ад нас! Мы самі павінны штогадзіну паведамляць колькасць прагаласаваўшых датэрмінова супрацоўнікаў».

Званок з 9-й школы. У суботу ў школе адмененыя заняткі. У будынку школы знаходзіцца выбарчы ўчастак.

2-я гарбальніца. Галоўны ўрач зняў з практыкі студэнтаў 6 курса і адправіў на выбарчы ўчастак. Потым з дзяжурства з гэтай жа мэтаю былі знятыя ўрачы і медсёстры.

Інфармацыя, якую праверыць не ўдаецца. У раддом паступіла жанчына. У палату прыносяць скрынку для галасавання. Размова кароткая: «Я прыехала сюды раджаць, а не галасаваць». «Хочаш нармальна нарадзіць - галасуй!».

Тэлефануюць з 14-й крамы на Дамброўскага і Шклозавода, вучылішча N225, аб'яднання «Хімвалакно», аблтэлекама, завода карданных валаў і г.д.

Паводле афіцыйных дадзеных, па вобласці датэрмінова прагаласавала 16 працэнтаў выбаршчыкаў, па Гродне - 19,1 працэнта. Нават ў Чачні, дзе ідзе вайна і людзі не маюць сталага месца жыхарства, датэрмінова прагаласавала каля аднаго працэнта.

ПАГОНІ ўдалося атрымаць копію загаду, тэкст якога здымае ўсе пытанні з «самых дэмакратычных выбараў».

Загад - ад начальніка праектна-рамонтнага аб'яднання «Гродааблдорбуд», і адрасаваны ён начальнікам падведамасных арганізацыяў: «Прашу забяспечыць 100-працэнтны ўдзел сваіх работнікаў у выбарах дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага Сходу РБ і быць на рабочым месцы 15.10.2000 года. Аб выкананні дадзенага ліста дакласці мне асабіста 16.10.2000 года да 10 гадзін раніцы».

Няма сумневу, што падобныя загады з'явіліся і ў многіх іншых арганізацыях.

Уладам давялося прызнаць, што старшыня Ашмянскага райвыканкама Вітольд Кудырка таксама разаслаў ва ўсе падуладныя ўстановы загад забяспечыць яўку на выбары. Кіраўніцтва вобласці нават пакарала яго вымовай. Хаця ў праваабарончым цэнтры «Вясна-96» паведамілі, што ініцыятыва Кудыркі падлягае крымінальнай адказнасці.

У нядзелю ўразіла інфармацыя, што выбары ў Лідска-Сельскай акрузе адбыліся ўжо ў 12 гадзін. Сцэнар быў просты. Па Закону, для таго, каб выклікаць скрынку на дом, трэба заранёў папярэдзіць выбарчую камісію. Аднак замест таго, каб задаволіць 20-30 пададзеных просьбаў, камісія аб'язджала ўсе неабходныя вёскі, чым і забяспечыла амаль 100-працэнтную яўку. І ў гадзіну дня ўжо разлівала ў чаркі.

Участак N8, 14-я школа. Пасля 18 гадзін для «кворума» не хапала 300 галасоў. Адрасы даваліся міліцыянтам, тыя ездзілі па хатах і «выганялі» людзей на ўчасткі.

Інтэрнат БМУ па вул. Шчорса,50. Сябры камісіі хадзілі ўвечары па пакоях, прымушалі галасаваць.

Інтэрнат «Азота», II-і завулак Белуша. Тут шчыравала адміністрацыя прадпрыемства . «Не ведаю, што з вамі будзе, калі не пойдзеце галасаваць».

Камендант інтэрната N1 медуніверсітэта Крысціна Рвачова прымушала жыхароў інтэрната ісці на выбары. Пагражала звальненнем з працы.

Інтэрнат аўтапарка N1, вул. Лідская, 29а. На вахце - прадстаўнік адміністрацыі аўтакамбіната. «Заклікае» галасаваць пад пагрозай высялення з інтэрната.

У 21.20 старшыня ЦВК Лідзія Ярмошына абвесціла, што ва ўсіх 13 акругах Гарадзеншчыны выбары адбыліся. Хаця, як стане вядома пазней, яшчэ доўгі час не было зразумела, ці адбыліся выбары ў Лідзе - 50,3 працэнта, паводле афіцыйных дадзеных.

Ул. інф.

Выбары? Не - Вы-рабы!

Гэта прадэманстравалі гарадзенскія ўлады ў адносінах да выбаршчыкаў Гродна падчас кампаніі «выбары ў палату».

Як утрымаць уладу, калі яна можа быць страчана? Можна паспрабаваць дагадзіць выбаршчыкам, купіць іх абяцанкамі, падманам. Але падмануць можна раз, другі, а на трэці ніхто ўжо не паверыць. Гэты рэсурс сённяшняй уладай ужо цалкам вычарпаны. Пустыя абяцанкі Лукашэнкі, якія ён шчодра раздаваў беларускім выбаршчыкам на працягу шасці гадоў, у большасці гарадзенцаў не выклікаюць даверу. І на фоне шырока разгорнутай інфармацыйнай кампаніі апазіцыі па байкоту выбараў была рэальная пагроза для «вертыкалі» не выканаць загад з Менску наконт паспяховага правядзення ў палату патрэбных уладзе асобаў. А наяўнасць грамадскіх назіральнікаў на большасці выбарчых участкаў горада памяншала магчымасці для татальнай фальсіфікацыі вынікаў галасавання. Таму для забеспячэння яўкі выбаршчыкаў любой цаной гэтым разам гарадзенскія ўлады выкарысталі апошні адміністрацыйны рэсурс - СТРАХ.

Націснуць, запалохаць, прыдушыць, але пагнаць гарадзенцаў галасаваць - такія інструкцыі атрымлівалі кіраўнікі ўсіх узроўняў у гар- і аблвыканкаме. І яны ціснулі, палохалі, прымушалі. Такога ўціску і прымусу з боку адміністрацыяў прадпрыемстваў і ўстановаў гарадзенцы яшчэ не сустракалі. Асабліва жорсткаму ўціску і шантажу падвергліся найменш абароненыя: студэнцкая моладзь і жыхары працоўных інтэрнатаў.

Улады «ВЫРАБІЛІ» патрэбныя ім вынікі. І што? Па ўчастках з інтэрнатамі, дзе раней ніколі не адбываліся выбары, усімі гэтымі тытанічнымі намаганнямі ледзь-ледзь удалося «выціснуць» патрэбныя 50 працэнтаў. Гэта азначае, што палова гарадзенцаў (!) не паддалася шантажу і не прыняла ўдзелу ў фарсе.

А многія з тых, каго прымусілі ісці - псавалі бюлетэні і выкрэслівалі ўсіх у знак ціхага пратэсту супраць такога гвалту. Па 53-й акрузе, да прыкладу, такіх бюлетэняў было амаль дзве з паловай тысячы.

Чаго дамагліся гарадзенскія ўлады гэтымі сваімі «выбарамі»? Нічога добрага для сябе. Яны прадэманстравалі ўсім, хто яшчэ сумняваўся, якая гэта ўлада. Яны настроілі супраць кіраўніцтва прадпрыемстваў і ўстановаў людзей. І нарэшце, яны прымусілі сярэдняе адміністрацыйнае звяно масава ўчыніць крымінальнае злачынства.

Для тых, хто не ведае, нагадваем, што па закону Рэспублікі Беларусь «выбары з'яўляюцца свабоднымі; выбаршчык...асабіста вырашае, ці ўдзельнічаць яму ў выбарах,.. за каго галасаваць на выбарах» (артыкул 65 Канстытуцыі РБ і артыкул 5 Выбарчага Кодэкса). А «асобы, якія перашкаджаюць шляхам насілля, пагрозаў, падману, подкупу ці іншым чынам свабоднаму ажыццяўленню грамадзянінам Рэспублікі Беларусь права ўдзельнічаць ці не ўдзельнічаць у выбарах,.. нясуць адказнасць...» (артыкул 49 Выбарчага Кодэкса).

**Сяргей Мальчык,
старшыня Гарадзенскай Рады БНФ
«Адраджэньне»**

P.S.Просім гарадзенцаў пра факты прымусу з боку службовых асобаў падчас галасавання паведамляць па адрасе: вуліца К.Маркса,11, офіс БНФ «Адраджэньне».

Міліцыянтаў стане больш

Міністр унутраных спраў Беларусі абверг чуткі аб скарачэнні міліцыі. Генерал-маёр міліцыі Уладзімір Навумаў зрабіў гэтую заяву 11 кастрычніка ў Гродне падчас аператыўнай нарады па выніках работы органаў унутраных спраў Гарадзенскай вобласці за 9 месяцаў гэтага года.

Ён заявіў, што скарачэнне закране толькі апарат МУС і некаторыя не ўласцівыя Міністэрству ўнутраных спраў функцыі. Штаты ж раённых аддзелаў міліцыі, мяркуючы па ўсім, насупраць, узрастуць. «Я буду рабіць максімум для таго, каб там яшчэ павялічыць, наколькі гэта будзе магчыма, колькасць асабовага саставу», - заявіў Навумаў. Ён таксама паведаміў, што ў бліжэйшыя дні на месцы прыйдуць прапановы па новаму бачанню штатаў структур крымінальнага вышуку, грамадскага парадку, спецыяльнай міліцыі, і выказаў надзею, што пасля абмеркавання, да канца снежня, новая арганізацыйна-штатная пабудова МУС будзе прынята. Напярэдадні міністр наведаў Слонімскі ГРАУС, Зэльвенскі РАУС, участак дарожнай міліцыі Ваўкавыскага РАУС і стацыянарны пост ДАІ у Гарадзенскім раёне. Мэтай паездкі было знаёмства з работай і асабовым саставам міліцэйскіх падраздзяленняў.

Гарадзеншчына стала першым рэгіёнам, у які Навумаў прыехаў пасля прызначэння 25 верасня на новую пасаду. Наведванне гэтай вобласці не было выпадковым. Міністр сказаў, што лічыў і лічыць гэты рэгіён адным са стабільных у Беларусі, дзе прадпрымаюцца меры па навядзенню парадку.

Ася Куніцкая

Што чакае пасля «міру»?

На мінулым тыдні супрацоўнікамі міліцыі затрыманыя актывісты Аб'яднанай Грамадзянскай Партыі Юрый Раманчук і Андрэй Максімчык, якія распаўсюджвалі ўлёткі, што заклікалі да байкоту выбараў.

Паводле сведчанняў саміх АГПістаў, міліцыя ставілася да іх вельмі карэктна і прыстойна. Аднак яны баяцца далейшага пераследу з боку ўладаў. Тым больш, што ў іх ёсць прыкры досвед.

Як бы там ні было, абвешчаны Лукашэнкам так званы «перадвыбарны перыяд міру» ўжо скончыўся. Так што тэма выбараў хутка сапраўды можа пакінуць цікавіць замежныя ўстановы і ўсё вернецца на «месца».

Ул. інф.

Ёсць яшчэ порах...

16 кастрычніка ў адпаведнасці з планам падрыхтоўкі Узброеных Сіл на Гожскім палігоне пад Гроднам пачаліся адны з найбуйнейшых сёлета вучэнняў са злучэннем беларускага войска - тактычныя вучэнні 6-й асобнай механізаванай брыгады з баявой стральбой. Кіруе вучэннямі камандзір 28-га армейскага корпусу генерал-маёр Сяргей Гурулёў.

Як паведамілі ў прэс-службе Міністэрства абароны, асноўнай мэтай вучэнняў з'яўляецца ўдасканальванне практычных навыкаў камандзіраў, штабоў у планаванні і арганізацыі баявых дзеянняў, у кіраванні часцямі і падраздзяленнямі ў абарончым баі. Падчас вучэнняў баявыя стрэльбы праводзяць мотастралковыя, танкавыя, артылерыйскія, зенітна-ракетныя і агнямётныя падраздзяленні.

Тактычныя вучэнні 6-й асобнай механізаванай брыгады завершацца 20 кастрычніка.

Вячаслаў Будкевіч

Змаганне за дзяржаўнасць

Заўтра ў Беластоку пачнецца канферэнцыя на тэму «Змаганне за беларускую дзяржаўнасць у XX стагоддзі». Канферэнцыя, арганізаваная Беларускім Гістарычным Таварыствам, будзе доўжыцца два дні і скончыцца 21 кастрычніка.

Сярод галоўных тэмаў - беларуская нацыянальная ідэя, БНР, савецкая акупацыя, спробы дзяржаўнага будаўніцтва ў найноўшы перыяд.

Удзел у канферэнцыі возьмуць і гарадзенскія навукоўцы - Алесь Смалянчук, Сяргей Токць, Эдуард Мазько, Сяргей Сноп, Сяргей Піваварчык.

Ул. інф.

Заява Старшыні Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

15 кастрычніка ў Беларусі скончыўся першы акт сацыяльнай трагікамедыі пад назвай выбары ў так званы Нацыянальны Сход, які з'яўляецца кішэнным органам дыктатара. Я ўжо неадназова заяўляў, што так званыя выбары не могуць лічыцца легітымнымі з самага пачатку.

Па-першае, яны прызначаныя ў парушэнне Канстытуцыі і заканадаўства Рэспублікі Беларусь дыктатарам, тэрмін прэзідэнцкіх паўнамоцтваў якога скончыўся больш як год таму, і супраць рэжыму якога распачата і вядзецца крымінальная справа па факце захопу ўлады неканстытуцыйным шляхам.

Па-другое, названае вышэй «мерапрыемства» даручана праводзіць групе асобаў, якія былі прызначаныя на пасады яшчэ напярэдадні так званага лістападаўскага (1996 г.) рэферэндума ўсё тым жа дыктатарам у абыход усіх прававых нарматываў.

Па-трэцяе, дыктатарскім рэжымам была сарвана падрыхтоўка да трохбаковых перамоваў і не выканана амаль ніводная з чатырох дамоваў заключанага Пагаднення, што здолелі б забяспечыць правядзенне свабодных дэмакратычных выбараў у парламент, які б валодаў хаця б нейкімі рэальнымі заканадаўчымі функцыямі.

Як і трэба было чакаць, з грубымі парушэннямі (у тым ліку і з фальсіфікацыяй яго вынікаў) прайшло і само галасаванне, што зафіксавана многімі грамадскімі назіральнікамі і прадстаўнікамі Міжнароднай тэхнічнай місіі.

Разам з тым, галасаванне паказала, што дыктатарскі рэжым ужо не мае падтрымкі народа, маральна зняважанага і даведзенага да галечы, які па сутнасці праігнараваў так званыя выбары, нягледзячы на падман, подкуп і пагрозы з боку дыктатарскага рэжыму.

Усё гэта і дало падставу Злучаным Штатам Амерыкі, а пасля і прадстаўнікам міжнародных арганізацыяў даць узгаданаму фарсу, які не мае нічога агульнага з сапраўднымі свабоднымі дэмакратычнымі выбарамі, аб'ектыўную ацэнку. І толькі расейскія шавіністычныя колы засталіся задаволенымі гэткім глумленнем над дэмакратыяй і здзекамі з беларускага народа. Прычым, пры ацэнцы так званых выбараў і гэтым разам адкрыта аб'ядналіся прадстаўнікі ФСБ, што захапілі ўладу, з самымі цёмнымі камуністычнымі сіламі, да якіх належыць і сам беларускі дыктатар.

Мяркую, што вышэйзгаданы фарс стаў павучальным урокам і для тых, хто праігнараваў рашэнні Кангрэса дэмакратычных сілаў пра няўдзел апазіцыйных дыктатарскаму рэжыму структураў у праводзімых ім мерапрыемствах, скіраваных на яго легітымізацыю, і прыняў удзел у так званых парламенцкіх выбарах.

Нельга не адзначыць і тое, што, аналізуючы падрыхтоўку і правядзенне так званых выбараў, некаторыя журналісты - прадстаўнікі незалежных СМІ, таксама чамусьці працягваюць называць дыктатара і ўзурпатара ўлады ў Беларусі прэзідэнтам, а Ярмошыну - старшынёй Цэнтрвыбаркама і забываюцца пры гэтым нават узгадаць, што названая асоба ў парушэнне Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь з дапамогай грубай сілы пасаджаная на месца, якое законна належыць Віктару Ганчару, што знік, як і некаторыя іншыя вядомыя ў рэспубліцы палітычныя дзеячы, бізнесоўцы і журналісты.

Падзеі, што адбыліся ў Беларусі, звязаныя з так званымі выбарамі, яшчэ раз яскрава паказалі, што без адхілення ад улады па сваіму складу і паводзінах прарасейскага, шавіністычнага, у дачыненні да беларускага народа па сутнасці акупацыйнага, дыктатарскага рэжыму, што незаконна ўтрымлівае ўладу, нельга правесці ніякіх свабодных дэмакратычных выбараў. Бо дыктатар і яго паплечнікі, якія здзейснілі за гэтыя гады цэлы шэраг злачынстваў, а таксама расейскія шавіністычныя колы, што іх падтрымліваюць, не пойдуць ні на якія пазітыўныя змены. Для іх вяртанне Беларусі на дэмакратычны шлях развіцця раўназначна смерці.

Таму з дадзенага становішча ёсць толькі адно законнае выйсце: Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь, як адзіны легітымны заканадаўчы і вышэйшы прадстаўнічы ў краіне орган, што зноў пацвердзілі прадстаўнікі міжнародных арганізацыяў, павінен неадкладна сфармаваць Часовы ўрад нацыянальнага даверу, які б замяніў збанкрутаваўшую незаконную групу асобаў, што працуе на ліквідацыю незалежнасці Беларусі. Часовы ўрад разам з Вярхоўным Саветам Рэспублікі Беларусь арганізаваў бы сапраўды свабодныя дэмакратычныя выбары як парламента, так і прэзідэнта Рэспублікі Беларусь. Са свайго боку, як Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь, я гатовы, згодна з Канстытуцыяй Рэспублікі Беларусь, узяць на сябе ўсю адказнасць і распачаць перамовы з усімі зацікаўленымі сіламі дзеля захавання незалежнасці Беларусі і вяртання яе на дэмакратычны шлях развіцця.

Спадзяюся на больш цеснае згуртаванне і падтрымку ў гэтым накірунку ўсіх дэмакратычных партыяў і рухаў, мудрасць нашага беларускага народа. Адначасова хачу звярнуцца і да тых, хто па тых ці іншых абставінах быў уцягнуты ў дыктатарскія структуры і сёння асэнсаваў сваю памылку, вярнуцца да актыўнай дзейнасці па перабудове грамадскага жыцця на новых дэмакратычных умовах.

Спадзяюся і на паразуменне міжнародных арганізацыяў, парламентаў і кіраўнікоў усіх дэмакратычных краінаў і звяртаюся да іх з просьбай не пакінуць у бядзе шматпакутны беларускі народ, дапамагчы яму пазбавіцца ад прагніўшага, у адносінах да Беларусі акупацыйнага, дыктатарскага рэжыму, які грэбуе нормамі паводзінаў, што ўсталяваліся ў цывілізаваным свеце, і ўяўляе сабою небяспеку стабільнасці і міру ў рэгіёне.

Сямён Шарэцкі,
Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь
17 кастрычніка 2000 года

ПАГОНЯ ўключаецца ў выбары!

Цяпер, калі стала вядома, што восеньскія парламенцкія выбары - гэта такі прыкол, чарговая праява іскрыстага беларускага нацыянальнага гумару, супрацоўнікі ПАГОНІ таксама вырашылі прыняць удзел у гэтым вясёлым фестывалі. Бо хто, як не мы, можа лічыцца заўзятымі прыхільнікамі жартаў, сатыры, добрых народных досціпаў! Нельга стаяць убаку, калі наш народ так шчыра весяліцца!

Таму ПАГОНЯ таксама вылучае ў народныя дэпутаты сваіх лепшых прадстаўнікоў. Гэта заслужаная майстры карнавала і дзеячы маскараду Міхась Капялюш і Альфрэд Хокхіч. Нашыя калегі будуць балатавацца на адно дэпутацкае месца, але разам, у непарушным звязе аднадумцаў, што будзе жыватворна спрыяць развіццю нашай маладой, але непахіснай дэмакратыі.

Што прапануюць электарату дзве такія магутныя постаці айчыннай індустрыі смеху? Прапануем асноўныя тэзісы выбарчай праграмы кандыдатаў на пасаду дэпутата ад працоўнага калектыва газеты ПАГОНЯ.

- Падвышэння ўзроўню жыцця мы дасягнем праз выпуск танных грошай на старонках кожнай газеты. Падпіска на СМІ стане ўсеагульнай, як і ўдзел народа ў жыцці краіны;

- зніжэння цэнаў на тавары дасягнем шляхам змяншэння выдаткаў прадпрыемстваў і калгасаў на заробкі. Тавары стануць нарэшце даступнымі для народа;

- дасягнем поўнай бясплатнасці медыцыны і адукацыі для дзяржавы;

- пераможам карупцыю шляхам утварэння шляхецтва для ўсіх чыноўнікаў з надзяленнем іх сядзібамі, прыгоннымі, сямейнымі фірмамі, транспартнымі сродкамі ды персанальнымі рахункамі ў швейцарскіх банках з правам перадачы ў спадчыну;

- прымем закон аб збудаванні падземнага пераходу на вуліцы Траецкай для бяспечнага праходжання гарадзенцаў ў магазін менскага завода «Крышталь»;

- інтэгруем нашу краіну ў якасці асноўнага акцыянера з кантрольным пакетам акцыяў ў канцэрн «Газпрам»;

- чарговыя «Дажынкі» правядзем на лецішчы бабы Мані з садаводчага таварыства «Цыбуліна».

Нашыя кандыдаты адкрытыя для народа, таму ПАГОНЯ чакае Вашых прапановаў, паважаны электарат. Разам мы добра пазабаўляемся...

Гэтым разам Еўропу не падманулі

Парламенцкая «тройка», якая прадстаўляе парламенцкія асамблеі АБСЕ, Савета Еўропы і Еўрапарламент, прыняла да ведама вывады Бюро па дэмакратычных інстытутах і правах чалавека (БДІПЧ) аб неадпаведнасці выбараў у Палату прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь міжнародным стандартам. Пра гэта гаворыцца ў справаздачы парламенцкай «тройкі», якая была распаўсюджана раніцай 16 кастрычніка кансультатыўна-назіральнай групай АБСЕ ў Беларусі.

У гэтым дакуменце гаворыцца, што парламенцкая «тройка» прыняла да ведама наступныя вывады, прадстаўленыя БДІПЧ АБСЕ: «Выбары ў Палату прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь 15 кастрычніка 2000 года не адпавядалі міжнародным стандартам, якія прад'яўляюцца да дэмакратычных выбараў, а таксама патрабаванням, сфармуляваным у Капенгагенскім дакуменце АБСЕ 1990 года. У прыватнасці, не былі выкананы мінімальныя абавязацельствы па правядзенню свабодных, справядлівых, роўных, падсправаздачных і адкрытых выбараў. Нягледзячы на дасягненне некаторага прагрэсу ў параўнанні з папярэднімі выбарамі, усё яшчэ існуюць пэўныя недахопы ў правядзенні выбарчага працэсу». У дакуменце таксама ўказваецца, што ў адпаведнасці з рашэннем трэцяй тэхнічнай канферэнцыі па Беларусі, якая прайшла 30 жніўня ў Вене, БДІПЧ АБСЕ прыняло рашэнне накіраваць на выбары толькі місію па тэхнічнай ацэнцы. Гэта звязана з тым, што «палажэнні аб папярэднім галасаванні, пераносных скрынях для галасавання, правілах падліку і абагульнення вынікаў галасавання далёка не адпавядалі мінімальным патрабаванням адкрытасці, неабходным для ажыццяўлення незалежнай праверкі. БДІПЧ адмовілася накіраваць сваіх назіральнікаў на ўчасткі ў дзень выбараў. Нават бездакорная арганізацыя галасавання ў дзень выбараў не змажа выправіць вышэйпаказаныя недахопы».

Сярод іншых прычын, якія тлумачаць неадпаведнасць гэтых выбараў мінімальным міжнародным патрабаванням, называецца неадэкаласць заканадаўства аб выбарах. Як адзначаецца, яно хаця і палепшана, але тым не менш утрымлівае істотныя недахопы. У дакуменце, распаўсюджаным КНГ АБСЕ, называецца шэраг фактараў, якія перашкодзілі выбарчаму працэсу быць дэмакратычным. Гэта, у прыватнасці, ажыццяўленне выканаўчай уладай кантролю за работай выбарчых камісій. Злоўжыванне працэдурай рэгістрацыі кандыдатаў дазволіла выключыць непажаданых прэтэндэнтаў з перадвыбарнай барацьбы, што абмежавала свабоду выбару выбаршчыкаў. Жорсткае рэгуляванне перадвыбарнай кампаніі кандыдатаў таксама абмежавала магчымасць яе правядзення.

Уладзімір Глод

Сонца, вецер і...біямаса

З 11 па 13 кастрычніка ў Гродне адбывалася Міжнародная навукова-тэхнічная канферэнцыя «Рэсурсазберагальныя экатэхналогіі: узнаўленне і эканомія энергіі, сыравіны і матэрыялаў». Адным з яе арганізатараў быў і Інстытут рэсурсазберажэння АН РБ, які знаходзіцца ў Гродне. Форум, апрача беларускіх навукоўцаў, сабраў разпрацоўшчыкаў з Расеі, Эстоніі, Латвіі, Польшчы ды іншых краінаў. Адных дакладаў для прачытання ў секцыях было пададзена болей за 150, плюс недзе паўсотні - змешчана на стэндах.

Праблемы рацыянальнага выкарыстання сыравіны і энергіі набываюць усё большую актуальнасць ва ўсім свеце. Напрыклад, у Японіі на гэтыя мэты ідзе да 10 працэнтаў нацыянальнага бюджэту. Пра тое, наколькі марнатраўна ў тратах энергіі ды іншых рэсурсаў наша айчынная вытворчасць, сведчыць ужо тое, што вырабленыя ў Беларусі тавары не вытрымліваюць канкурэнцыі па цэнах з замежнымі, нават нягледзячы на амаль бясплатную рабочую сілу. У накірунку іх зніжэння працуюць інстытуты, лабараторыі, асобныя навукоўцы. На жаль, да ўвасаблення на практыцы - з-за беднасці нашай эканомікі - не даходзіць вельмі многае. «У нас практычна няма рэцыклінгу і перапрацоўкі адходаў», - зрабіў выснову кіраўнік Інстытута рэсурсазберажэння Анатоль Свірыдзёнак у сваім уступным дакладзе. Канцэрн «Белрэсурсы» практычна ўхіліўся ад вырашэння гэтай праблемы. Праграма рэсурсазберажэння выконваецца, паводле словаў прафесара, толькі на 24 працэнты. Даўно падрыхтаваны прафесіяналамі закон «Аб аптымізацыі рэсурсазберажэння і рэсурсаспажывання» яшчэ нават не разглядаўся заканадаўцамі.

Больш аптымістычная сітуацыя з энергазберажэннем. Кіраўнік Дзяржкамітэта па энергазберажэнні Леў Дубавік агучыў цікавыя дадзеныя. Выяўляецца, электраэнергіі Беларусь выпрацоўвае з лішкам, таму гатовая прадаваць яе суседнім краінам. Дарэчы, частка яе і зараз прадаецца ў Германію. (Не зусім зразумела ў сувязі з гэтым, навошта мы купляем яе ў Літвы? - заўв. рэд.). Хапае ў нас і цеплавых кацельняў. Аднак, улічваючы вартасць паліва (а для краіны яно абыходзіцца ў два мільярды даляраў у год), эканомія неабходна. «Мы маглі б узводзіць будынкі, спажыванне цяпла ў якіх, у параўнанні з сучаснымі, было б меней у шэсць разоў», - заявіў спадар Дубавік. І наогул у Камітэта, які ён узначальвае, ёсць смелыя намеры знізіць спажыванне энергарэсурсаў на 50 працэнтаў. Сярод перспектыўных праектаў па энергазберажэнні, гатовых фінансаваць Камітэт, - вырошчванне біямасы (рапса) для выкарыстання ў атрыманні энергіі на тэрыторыі Гарадзенскай вобласці, выкарыстанне высокіх тэмператураў прамысловых сцёкаў Гарадзенскага ПА «Азот». У гэтым годзе маюць намер усталяваць ветраўстаноўку айчыннай вытворчасці на 250 кВт, прыстасаваную пад хуткасць ветру 8 кіламетраў на гадзіну ды інш. З нетрадыцыйных крыніцаў энергіі спадар Дубавік найбольш перспектыўнымі назваў «сонца плюс біямаса» і «сонца плюс вецер».

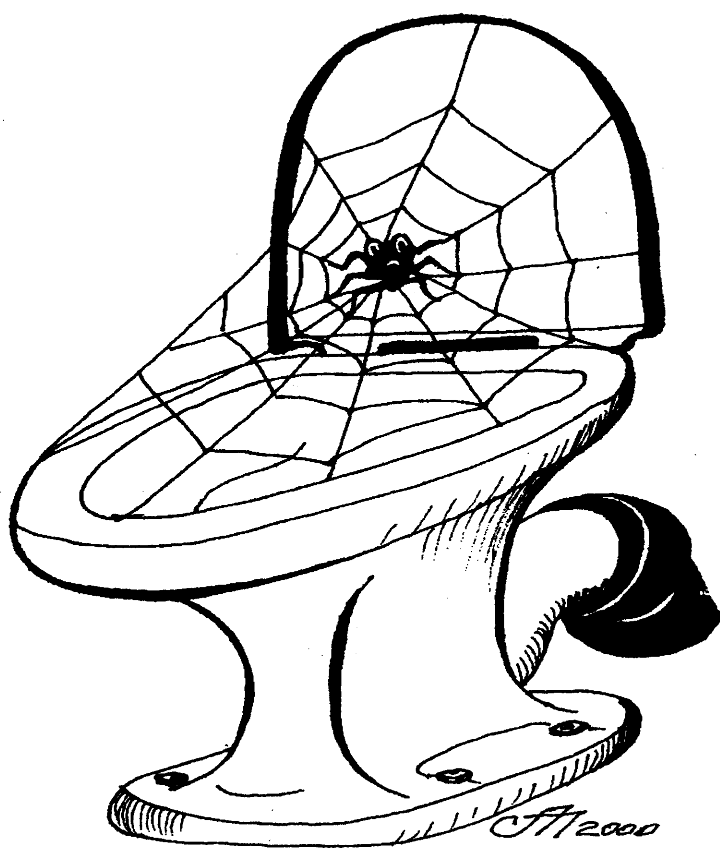
Ніна Палуцкая

«Азот» выклікае трывогу

Спецыялісты праматамнагляду пацвердзілі выбухованебяспечнасць гарадзенскага вытворчага аб'яднання «Азот». Гэта высветлілася падчас чарговай праверкі дзяржаўнай камісіяй у складзе 25 чалавек.

Асаблівая выбухованебяспечнасць аб'екта абумоўлена вядзеннем тэхналагічных працэсаў пад высокім ціскам, прымяненнем, атрыманнем і захоўваннем у вялікіх аб'ёмах прадуктаў з высокімі выбуховапажаранебяспечнымі ўласцівасцямі, у ліку якіх прыродны газ, бензол, цыклагексанол, метанол ды іншыя. Найбольшую небяспеку ўяўляюць два цэхі па вытворчасці цыклагексанолу і два - па вытворчасці аміяку. Пры надзвычайнай сітуацыі і максімальна моцным выбуху, напрыклад, парапаветранай сумесі, магчыма поўнае разбурэнне абсталявання і збудаванняў у радыусе 100 метраў. Выкіды аміяку са сховішчаў і ягоных выпарэнні ў выніку аварыі могуць распаўсюдзіцца не толькі ў рысе горада, але ў радыусе 20 кіламетраў.

Ася Куніцкая

„Все патрэбнасти прастова чалавека удавлетварэны."

Як Адольф Зацэпін перамог адміністрацыю...

Адольфа Зацэпіна, лідара Свабоднага прафсаюза тонкасуконнага камбіната, адміністрацыя прадпрыемства задумала звольніць з працы. Аднак Адольф здолеў праз суд абараніць свае правы і прымусіў адміністрацыю камбіната выплаціць яму 100 тысяч рублёў.

Як кажа сам спадар Зацэпін, існаваў нават неафіцыйны загад тагачаснага дырэктара камбіната Уладзіміра Крупніна (які дарэчы амаль паўтара месяца таму скончыў жыццё самагубствам) злапаць яго на нейкім парушэнні, каб была падстава для звальнення.

І вось 25 траўня бягучага года вартаўнік на прахадной камбіната склаў на Адольфа Зацэпіна дакладную: маўляў, той пакінуў месца працы раней прызначанага часу на 2 (!) хвіліны.

Адміністрацыя прадпрыемства адрэагавала неадкладна. 31 траўня быў выдадзены загад за нумарам 151, якім на Зацэпіна накладалася спагнанне ў выглядзе «заўвагі».

Лідару прафсаюза давялося самому шукаць сведкаў сваёй невінаватасці. Восем ягоных калег падпісаліся пад лістом, што выходзілі з працы разам з Зацэпіным у належны час.

Аднак адміністрацыя прадпрыемства праігнаравала гэтыя сведчанні.

Тады Адольф Зацэпін запатрабаваў ад адміністрацыі копію загаду, прачакаў яе 1,5 (!) месяца і звярнуўся з грамадзянскім спазыскам проста ў суд, патрабуючы адмены несправядлівага загаду і спагнання з адміністрацыі 500 тысяч рублёў за несвоечасовае выданне копіі загаду.

Суд цягнуўся тры месяцы, і ў выніку стаў на бок закону.

11 кастрычніка 2000 года суддзя Ленінскага райсуда Мікалай Пракопчык прыняў рашэнне змяніць загад адміністрацыі N151 ад 31 траўня і выплаціць Адольфу Зацэпіну з касы прадпрыемства 100 тысяч рублёў адшкадавання.

Для Адольфа, які зарабляў да апошняга часу 34 тысячы ў месяц, гэта, безумоўна, значная сума. На пытанне - што ён зробіць з грашыма - спадар Зацэпін адказаў: «Частку аддам на прафсаюзную дзейнасць».

Справа нават не ў грошах. Грамадзянін Беларусі абараніў свой гонар, абараніў сваё імя, абараніў свае правы называцца чалавекам. Сёння тое, што ў цывілізаваных краінах ёсць норма жыцця, у нас па-ранейшаму называюць перамогай.

Павал Мажэйка

Чыноўнікі з водаканалу жыруюць за кошт пенсіянераў

Гарадзенскі водаканал (Прадпрыемства водаправодна-каналізацыйнай гаспадаркі) вырашыў даканаць нямоглых пенсіянераў прыватнага сектару, выставіўшы ім рахункі да аплаты за фантастычныя кубаметры ўяўна выкарыстанай халоднай вады. Спецы ад водаканальнай арыфметыкі матывуюць свае драконаўскія дзеянні сталай і непамернай уцечкай самай неабходнай для жыццядзеяння вадкасці. Дык куды ж яна цячэ?

Да 1992 года водаканалам для жыхароў прыватнага сектару была ўстаноўлена норма ўжывання халоднай вады на чалавека 50 літраў у дзень. Налічвалі яшчэ пяць літраў на квадратны метр агарода за 76 дзён паліўкі. З 1992 года проста сталі прысылаць рахунак да аплаты за год без указання ўсялякіх нормаў.

Пераплюнулі Эўкліда з Лабачэўскім

З 1999 года, калі водаканальшчыкі ўзялі за моду ўстаўляць у шчыліны ў плотах прыватнікаў квітанцыі з паквартальнай аплатай за халодную ваду. Паводле спецоў водаканалу, сям'я з трох чалавек у першым квартале 1999 года выліла 14 кубаметраў, а праз год - ужо 17 кубаметраў вады. Затое, у другім квартале 1999 года яна выліла 52 кубаметры, а цераз год - ажно 284 кубаметры, што больш чым у пяць з лішкам разоў, не кажучы пра кошт! Адкуль такія абсурдныя лічбы? Няўжо людзі сталі ўжываць халодную ваду ў гэтым годзе ў пяць разоў болей, чым летась? А мо яны яе выліі на агарод? Давайце палічым разам.

Адзін кубаметр (1 000 літраў) - гэта пяць стандартных двухсотлітровых бочак вады. Атрымліваецца, што сёлета ў другім квартале сям'я выліла 1 420 бочак халоднай вады (284х5=1420). Гэта пры адсутнасці каналізацыі! Няўжо яны яе ўсю выпілі? Калі б штодня вылівалі па 16 бочак (нават без уліку сёлетніх ліўняў), дык паплылі б разам з хатай і агародам далёка-далёка! Хацелася б паглядзець на 60-70-гадовых пенсіянераў-волатаў, гэткіх асілкаў-культурыстаў, здольных перацягаць тоны бясцэннага цяжару. Як вы здагадаліся, паводле падлікаў спецоў з водаканалу, наша сярэднестатыстычная сям'я ў трэцім квартале перавыканала «ўскладзеныя» на яе кволыя плечы спартовыя дасягненні. Яна перацягала ўжо 1 485 бочак (297 кубаметраў)!

Брава, спадары-матэматыкі з водаканалу! Вы пераплюнулі Эўкліда з Лабачэўскім!

Сакрэты вынаходніцтва

Жыхары з вуліцаў Харужай, Скрыніка ды іншых завулкаў Пярэселкі не маглі пагадзіцца з нахабным рабаўніцтвам і звярнуліся непасрэдна ў абанентны аддзел водаканалу, каб ім растлумачылі: адкуль бяруцца гэтыя вар'яцкія лічбы. Аднак супрацоўніцы з аддзелу не схацелі нічога тлумачыць і рэзка вымавілі: «Вам дано предписание ставить водомер. Иначе мы будем рассчитывать так, как хотим, по пропускной способности трубы! У нас большие потери воды...» Атрымліваецца, у кожнай хаце, дзе няма вадамеру, труба стала адкрытая, і вада ліецца круглыя суткі. Але, куды яна ліецца дзесяткамі кубаметраў, калі няма каналізацыі? Тут мне адразу ўзгадаліся двух-трохметровыя фантаны на стадыёне «Нёман», што некалі цэлую зіму свідравалі марознае паветра, ператвараючыся на заснежаным бардзюры ў забаўныя ледзяшы...

Піце ваду і закусвайце вадамерам

Не знайшоўшы праўды ў водаканале, зацікаўленыя пенсіянеры звярнуліся ў ВА ЖКГ гарвыканкама, каб у вышэйшай інстанцыі знайсці вырашэнне праблемы. Дзеля справядлівасці зазначу, што там іх сустрэлі больш ветліва. Спадары П.Конеў і В.Ганчароў зразумелі сутнасць справы і пагадзіліся з абсурднасцю вышэйапісаных падлікаў водаканалу. Яны зазначылі, што да іх вельмі часта прыходзяць людзі з падобнага кшталту скаргамі. Таму параілі звярнуцца па тлумачэнні непасрэдна да начальніка абанентнага аддзелу водаканалу спадара В.Шафранскага. Але той пры сустрэчы з наведвальнікамі (не прывітаўся і не прапанаваў нават прысесці) са спакойным выглядам адлучанага будыйскага манаха адно прамовіў: «Ставце вадамер і не будзе праблемаў». Быццам паставіць новы вадамер - усё роўна што замяніць перагарэлую лямпачку.

Дарэчы, тыя, хто паставіў вадамер, кажуць, што каштуе ён недзе даляраў 20. Амаль пенсія! А яшчэ ж трэба заплаціць за ўстаноўку. Не, не водаканалу, бо ён лічыць сваімі толькі трубы на вуліцы, а не ў падвалах і агародах прыватных дамоў. Мабыць, па дыяметру і «пропускной способности» сваіх трубаў і налічвае фантастычныя кубаметры. А калі што, крый Божа, здарыцца з вашымі, дык не прыйдзе на дапамогу, маўляў, тапіцеся, хрэн з вамі! Карацей, спадары пенсіянеры, каб не здохнуць з голаду, піце па шаснаццаць бочак вады ў дзень і закусвайце вадамерам ці проста кавалкам заржавелай трубы...

Цікава, а што думаюць на гэты конт чыноўнікі з уладных структураў?

Марцін Каламутны

КГБ змагаецца з наркабізнесам

Як паведамілі ПАГОНІ ў прэсцэнтры ўпраўлення КГБ па Гарадзенскай вобласці, напрыканцы верасня абласны суд паставіў апошнюю кропку ў крымінальнай справе жыхара горада Гродна Віктара Шпака - не задаволіў ягоную крымінальную скаргу. В.Шпак прызнаны вінаватым у тым, што ў траўні гэтага года набыў 105 грамаў наркатычнага рэчыва - амфітаміна і 13 траўня спрабаваў яго перапрадаць. Але яго заспелі на гарачым каля 4-й бальніцы на вуліцы Янкі Купалы абласнога цэнтра супрацоўнікі мясцовага КГБ. З канфіскаванага амфітаміна можна было прыгатаваць паўтары тысячы дозаў наркотыкаў, якія, паводле звестак ПАГОНІ, маглі прынесці наркадзялкам каля сямі с паловай тысяч даляраў. (Па пяць даляраў за дозу. Трэба адзначыць, што ў нашым горадзе існуюць даволі нізкія кошты на гэтае зелле). Віктар Шпак асуджаны на тры з паловай года пазбаўлення волі.

Цікава, што ў нашай вобласці, нібыта ў нейкай Калумбіі, атрымала распаўсюджанне вырошчванне наркатычных раслінаў дзеля продажу і перапрацоўкі. На прысядзібных участках, а асабліва на схаваных дзялках у лесе, вырошчваюць мак. Так, сумеснай аперацыяй міліцыі і КГБ у Шчучынскім раёне паблізу ад літоўскай мяжы было выяўлена некалькі пасеваў масліčнага мака агульнай плошчай 250 квадратных метраў. Знішчана каля 600 кілаграмаў мака-сырца. Да адказнасці прыцягнуты чатыры чалавекі.

З іншых аператыўных распрацовак КГБ варта адзначыць затрыманне 11 кастрычніка з доказамі злачынства жыхара Слоніма, які спрабаваў прадаць тры з паловай кілаграмы тэтрылу (аналаг трацілу). У ягонай хаце было знойдзена яшчэ 200 грамаў тэтрылу. Звяртае на сябе ўвагу тое, што такія злачынствы, як наркабізнес і гандаль зброяй, становяцца ў нас, на жаль, звычайнымі.

Сяргей Сноп

СУМЕЖЖА

Хаўрус банкрутаў, альбо Пуцін станецца магільшчыкам СНД

- «Сёньня мы маем стасункі з новай Расеяй», - заявіў пасля вяртаньня з чэрвеньскай сустрэчы кіраўнікоў дзяржаваў - сябраў СНД у Маскве прэзідэнт Украіны Леанід Кучма, каментуючы перамовы з Уладзімірам Пуціным. У той жа час журналісты заўважылі, што ў адрозненні ад Ельцына, ягоны пераемнік пазбегнуў славянскіх абдымкаў з Аляксандрам Лукашэнкам у Менску. Прэзідэнт Пуцін пазбаўляецца не толькі ад братніх жэстаў - ён пачынае лічыць грошы.

Напрыканцы жніўня Расея ў аднабаковым парадку выйшла з дамовы аб бязвізавым руху з дзяржавамі СНД. Гэтае сваё рашэньне Масква апраўдвала неабходнасцю процідзеяньня пагрозе тэрарызму і прыбыцьцём непамернай колькасці нелегальных эмігрантаў. Асобныя дзяржавы Садружнасці гэтаксама ўвялі візавы рэжым, а астатнія маюць намер гэта здзейсніць, нягледзячы на падпісаны ў 1992 годзе ў кіргізскім Бішкеку пакт аб бязвізавым руху. Дарэчы, гэта была адна з нешматлікіх дамоўленасцяў, якія рэалізоўваліся ў рамках СНД. Ці азначае сёньня яе зрыў фактычны канец садружнасці?

Дарэчы, ажыццяўляюцца сёньня толькі некаторыя пагадненні, хаця падпісана іх было некалькі соцень. Не дзейнічае, бадай што найважнейшае - аб агульнай бясьпецы - зацверджанае восем гадоў таму ў Ташкенце. Ад удзелу ў гэтым пакце адмовіліся летась Азербайджан, Грузія і Узбекістан. Бо насуперак абяцанкам Крамля не ўдалося і да гэтага часу ўрэгуляваць канфлікты ў Нагорным Карабаху і Абхазіі. Дарэчы, ніхто не стрымаў афганскіх талібаў на мяжы з Узбекістанам. Хіба нерэальным застанецца і намер дзяржаваў СНД стварыць агульны мытны саюз. На думку аўтараў праекту, ён павінен быў бы з цягам часу ператварыцца ў арганізацыю, якая нагадвала б Еўрапейскую унію. У рамках лучнасці папярэдне павінен быў бы ўтварыцца абшар вольнага гандлю. Аднак гэтаму супярэчыць Расея. Масква, відавочна, не мае намеру адмаўляцца ад спаганяньня мытных пошлінаў.

Напрыклад, за перавозку трактара з Менска да Астаны Расея спаганяе 50 даляраў за адну тону. Аляксандр Лукашэнка прызнае, што згода Расеі на ўтварэнне абшару вольнага гандлю абумовіла б для яе фінансавыя страты.

У склад СНД сёньня ўваходзіць дванаццаць дзяржаваў - усе былыя савецкія рэспублікі, за выключэннем трох прыбалтыйскіх. Расейскае скарачэньне - СНГ сёй-той прачытвае як «Союз нищих и голодных». Адпаведна думцы некаторых аглядальнікаў, увядзенне візавага рэжыму на абшарах СНД - гэта чарговы сігнал таго, што садружнасць не дзейнічае. Цяпер Расея будзе заключаць двухбаковыя пагадненні, бо мае на мэце стварэнне новага інструмента націску на асобныя дзяржавы. Менавіта дзякуючы гэтаму Крэмль будзе мець магчымасць ажыццяўляць сваю палітыку на постсавецкай прасторы больш вынікова, чым у рамках, па сутнасці, мёртвай ужо садружнасці. Інтэграцыя, што грунтавалася на захаванні дамінацыі Масквы, не абавязкова павінна ажыццяўляцца праз СНД, якая, дарэчы, сталася малаэфектыўнай. Зараз надышоў час прагматыкі. Быў хаўрус не дзейнічае, але гэта зусім не азначае, што змянілася сутнасць расейскай палітыкі, што яна болей не жадае адыгрываць галоўную ролю на ўсёй постсавецкай прасторы.

Расея - непасрэдная ўдзельніца шматлікіх канфліктаў на тэрыторыі СНД. Але гэтыя канфлікты з'яўляюцца адначасова прыладай уздзеяння ў тым жа Нагорным Карабаху ці Абхазіі. Надзвычай важнай з'яўляецца гэтаксама і справа Сярэдняй Азіі ды ісламскай пагрозы.

Уладзімір Пуцін

Новы стыль паводзінаў Пуціна характарызуецца большай рашучасцю ў кантактах з кіраўнікамі дзяржаваў СНД. Дасюль на адносінах з краінамі садружнасці Расея страчвала. Сёньня ж мае намер захаваць ранейшы ўплыў, аднак без платы за гэта такой дарагой цаны.

Падчас прэзідэнтуры Ельцына пасяджэнні кіраўнікоў СНД мелі на мэце паказаць усяму свету, што постсавецкая прастора па-ранейшаму не страціла да сябе цікавасці. Падчас жа апошняй сустрэчы адзіным канкрэтным дзеяннем было зацверджанне шэфа новага антытэрарыстычнага цэнтра. Аднак і гэтая ўхвала не была прынята аднагалосна - яе не падпісаў прэзідэнт Туркменістана Сапармурад Ніязаў.

Напрыканцы жніўня на неафіцыйнае пасяджэнне СНД, што адбывалася ў Ялце, прыбылі толькі дзевяць кіраўнікоў дзяржаваў садружнасці. Спасылаючыся на неабходнасць вынішчэння канфліктаў у сваіх краінах, у Крым не з'явіліся прэзідэнты Кыргызстана і Узбекістана - Аскар Акаеў ды Іслам Карымаў. Не прыбыў гэтаксама, відавочна дэманструючы сваю незалежнасць, Сапармурад Ніязаў. Сваю адсутнасць ён патлумачыў «напружаным тэрмінам сустрэчаў». А можа, зразумеў, што інтэграцыя жабракоў не мае сэнсу?

У міжнародных статыстыках краіны СНД належаць да найбяднейшых. Рапарт ААН з 1999 года параўнаў постсавецкія рэспублікі да Лацінскай Амерыкі, звяртаючы ўвагу, між іншым, на надзвычай нізкія даходы насельніцтва. Залежнасць ад расейскага цэнтра наводзіць на думку пра бананавыя рэспублікі. У той жа час прыклад Азербайджана, (а неўзабаве, магчыма, і Казахстана) дэманструе, што былыя савецкія рэспублікі, якія адкрылі свае залатыя жылы ў выглядзе энерганосьбітаў, імкнуцца выкарыстаць гэта дзеля таго, каб вылузацца з-пад «апекі» Масквы.

Пераклад з польскай мовы (часопіс «Wprost», N36 ад 17 верасня 2000 года)

12 кастрычніка ў 15.30 ля сядзібы Кансультатыўна-назіральнай групы АБСЭ ў Менску сабралася 20 сябраў Кансэрватыўна-Хрысьціянскай Партыі - БНФ. Яны трымалі ў руках бел-чырвона-белыя сьцягі й транспарант «Патрабуем адстаўкі спадара Х.-Г.Віка». Да людзей падышлі супрацоўнікі місыі АБСЭ й запрасілі некалькіх прадстаўнікоў Партыі БНФ у будынак. Там адбылася сустрэча й дыскусія з прадстаўніком КНГ АБСЭ спадаром Рывальe, падчас якой было заяўлена пра нязгоду з палітыкай АБСЭ на Беларусі. Выконваючы абавязкі старшыні Кансэрватыўна-Хрысьціянскай Партыі - БНФ спадар Юрась Беленькі ўручыў спадару Рывальe заяву Партыі БНФ і Беларускага Народнага Фронту «Адраджэньне».

Заява

Выбарчы фарс, галасаваньне па якому рэжым Лукашэнкі распачаў 10 кастрычніка 2000 году ў Беларусі, і ворган, што будзе створаны ў выніку правядзення гэтага выбарчага фарсу, ня могуць быць прызнаныя эўрапэйскімі міжнароднымі арганізацыямі за справядлівыя дэмакратычныя выбары й паўнамоцны беларускі парлямант.

Прамаскоўскі дыктатарскі рэжым ня выканаў ніводнага патрабаваньня па стварэньні ўмоваў для правядзеньня справядлівых, дэмакратычных выбараў у парлямант Беларусі, якія былі выпрацаваныя паўнамоцнымі прадстаўнікамі АБСЭ, Эўрапарляманту й Эўрасаюзу.

Стварэньне выбарчых камісіяў усіх узроўняў і рэгістрацыя кандыдатаў у дэпутаты псэўдапарляманту былі праведзеныя пад пільным кіраўніцтвам і кантролем выканаўчых ворганаў рэжыму. Аналіз пазыцыяў зарэгістраваных кандыдатаў паказаў, што галоўным крытэрыем адбору была іх прыхільнасьць да аб'яднаньня Беларусі й Расеі.

У выніку такога адбору ў псэўдапарлямант не патрапяць прадстаўнікі грамадзянаў, якія не жадаюць далучэньня Беларусі да Расеі, - гэта большая частка грамадзянаў Беларусі. Ва ўмовах жорсткага супрацьдзеяньня, запалохваньня з боку рэжыму й замоўчваньня ва ўсіх СМІ кампаніі збору подпісаў, сябрамі Кансэрватыўна-Хрысьціянскай Партыі - БНФ сабрана й перададзена ў прадстаўніцтва ААН, Амбасады ЗША й Вялікабрытаніі 33 тысячы подпісаў грамадзянаў за непрызнаньне дамовы аб стварэньні «саюзнай дзяржавы Беларусі й Расеі». Аналіз працы па зборы подпісаў паказвае, што 20-25 працэнтаў грамадзянаў адкрыта выказваюцца супроць далучэньня да Расеі й ставяць свой подпіс. Прыкладна 35-40 працэнтаў прытрымліваюцца такой жа пазыцыі, але баяцца паставіць подпіс (прычыны розныя: страх згубіць працоўнае месца, месца навучаньня, боязь перад кантралюючымі ворганамі, падатковай інспекцыяй, страх перад карнымі ворганамі ды інш.), і толькі 5-7 працэнтаў падтрымліваюць аб'яднаньне.

Расея груба ўмешваецца ў беларускія справы, пашырае сваю непасрэдную прысутнасьць у структурах выканаўчай улады Беларусі. З прызначэньнем кіраўніком службы аховы прэзыдэнта генэрал-лейтэнанта Ерына, былога начальніка ўпраўленьня ФСБ Расеі, нават фізычнае жыцьцё Лукашэнкі ды іншых кіраўнікоў рэжыму пастаўлена пад расейскі кантроль.

Расея сьпяшаецца «легальна» правесьці акупацыю Беларусі й таму прыкладзе ўсе намаганьні, каб надаць бачнасьць легітымнасьці выбарчаму фарсу ў «Палату прадстаўнікоў».

Для «легалізацыі» сваіх злачынных дзеяньняў Расея імкнецца выкарыстаць і структуры міжнародных арганізацыяў, у тым ліку й АБСЭ.

Кансультатыўна-назіральнай групай АБСЭ й яе кіраўніком, немцам дыпляматам Х.-Г.Вікам, дзеля стварэньня «дэмакратычных» умоваў на перыяд правядзеньня выбараў у Беларусі была праведзена адпаведная праца:

- на працягу 1999 і 2000 гадоў створана прарасейская «апазыцыя» Лукашэнку са складу камуністаў (партыя С.Калякіна), «лібэрал-дэмакратаў» (партыя С.Гайдукевіча), беларускага «Яблыка» (В.Абрамава) ды іншых, хто актыўна ўключыўся ў выбарчы фарс;

- створана й прафінансавана дзейнасьць камісыі (кіраўнік М.Грыб, былы старшыня Вярхоўнага Савету 12-га скліканьня) па падрыхтоўцы назіральнікаў на выбарчым фарсе;

- створаны экспэртныя групы й прафінансаваная іх дзейнасьць дзеля ўцягваньня апазыцыйных партыяў у «дыялёг» з прадстаўнікамі рэжыму;

- прафінансаваныя вулічныя акцыі «аб'яднанай апазыцыі» («маршы») і праведзена парляманцёрская работа паміж адміністрацыяй рэжыму й «аб'яднанай апазыцыяй» па правядзеньні гэтых «маршаў» дзеля стварэньня ілюзіі «дэмакратычных» умоваў падчас правядзеньня «выбарчай кампаніі»;

- праведзена настойлівая праца па схіленьні некаторых «апазыцыянераў» да ўдзелу ў выбарчым фарсе (М.Чыгір, М.Статкевіч).

Мы неадноўчы на працягу 2000 году зьвярталі ўвагу кіраўніцтва выканаўчых структураў АБСЭ на антыбеларускую скіраванасьць дзейнасьці кіраўніка КНГ АБСЭ Х.-Г.Віка й патрабавалі яго адстаўкі. Мы настойваем на выкананьні гэтага патрабаваньня.

Мы зьвяртаем увагу ўрадаў краінаў - сябраў АБСЭ, што прызнаньне выбарчага фарсу, разгорнутага ў Беларусі, ёсьць змова і падтрымка агрэсіі Расеі супраць Беларусі. Краіны Эўропы таксама будуць адказнымі за далейшую эскалацыю расейскай агрэсіі супраць усходнеэўрапэйскіх і балтыйскіх краінаў, якая надыдзе пасьля акупацыі Беларусі.

Зьнішчэньне незалежнай Беларускай Дзяржавы будзе разглядацца беларусамі як злачынства супроць чалавецтва, ня будзе мець права даўніны й будзе падлягаць разгляду ў міжнародным судзе. Беларускі народ будзе бараніць сваю свабоду й незалежнасьць усімі сродкамі. Беларусь ня можа быць прадметам гандлю й новага падзелу Эўропы.

Беларускі Народны Фронт «Адраджэньне» й Кансэрватыўна-Хрысьціянская Партыя - БНФ

Выбары ў парламент на Гарадзеншчыне ў 1920-х гадах

Працяг. Пачатак у №38 (485)

Перад выбарамі нарасталі рэпрэсіі супраць «грамадоўцаў». 2 сакавіка 1928 года былі арыштаваныя Ян Траян з Якубавічаў, Ян Варабей са Шчанца, Ян Ушкевіч з Сухароў. На наступны дзень арыштавалі Міхала Янковіча «за правядзенне на перадвыбарным сходзе ў вёсцы Матылі антыдзяржаўнай агітацыі, а таксама за знявагу пры гэтым асобы Пана Маршалка Пілсудскага».

У мясцовай паліцыі расла ўпэўненасць у перамозе праўрадавага спісу №1: «Увогуле беларускае насельніцтва паводле ўсебаковых выведаў, калі сітуацыя не зменіцца, можа галасаваць за спіс №1 у колькасці да 60%, рэшта ж можа галасаваць на спісы №10,13,18,20. У вёсках, населеных палякамі, у малой колькасці могуць быць аддадзеныя галасы за спіс №25. Літоўскае насельніцтва да гэтага часу выяўляе слабы перадвыбарны рух і, як удалося ўстанавіць, будзе галасаваць за спіс №1».

Вынікі выбараў да сейма, якія адбыліся 4 сакавіка 1928 года, сталі для мясцовай паліцыі пэўнай нечаканасцю: «Былыя сябры Б.Р.С.Г. і цяперашнія сябры гуртκоў Таварыства Беларускіх школаў неспадзявана ў апошнія дні перад выбарамі змянілі свае думкі, што да аддання сваіх галасоў, а менавіта №18, які быў прадугледжаны для галасавання, быў зменены на №13, таму большасць галасоў выпала на спіс №13». Тыя вёскі, дзе быў высокі аўтарытэт былых «грамадоўцаў», амаль цалкам прагаласавалі за гэты спіс. Цікава, што паводле неафіцыйнай інфармацыі, атрыманай пастарункам паліцыі, адным з самых актыўных агітатараў за №13 быў войт Мікалай Касцевіч, які адначасова з'яўляўся старшынём гміннага камітэта Беспартыйнага блоку супрацоўніцтва з урадам. Выбарчая актыўнасць насельніцтва з'яўлялася даволі высокай. Ужо з 9 гадзін раніцы каля выбарчых участкаў сабраўся натоўп выбаршчыкаў. Асабліва актыўна паводзіла сябе моладзь. Старэйшыя людзі з аддаленых вёсак увогуле не прыехалі на выбарчыя ўчасткі. Усяго з 2226 выбаршчыкаў на трох выбарчых участках у Берштах, Сухарах і Зубраве прагаласавалі 1522 асобы. Вынікі выбараў выглядалі наступным чынам: №1 - 464 (з якіх 15 несапраўдных), №2 - 3, №10 - 13 (усе несапраўдныя), №12 - 2 (усе несапраўдныя), № 13 - 704 (104 несапраўдныя), №18 - 61, №20 - 5, №25 - 59, №36 - 154 (121 несапраўдны). За праўрадавы спіс №1 галасавалі пераважна вёскі з каталіцкім насельніцтвам - Краснае, Куцы Лес, Новая Руда, Глушнева, Ельнікі, Кабялі, Шумы, Пагарэнда. Нечаканасцю для ўладаў таксама стала, што вёскі Раманава, Дудкі і Матылі прагаласавалі за спіс №36. Асабліва здзівіла іх тое, што на тэрыторыі гміны напярэдадні выбараў амаль не з'яўляліся ўлёткі, брашуры і нумаркі спісаў 13 і 36. А ў цэлым, як канстатаваў камендант паліцыі, выбары адбыліся без эксцэсаў. Вынікі выбараў па асобных выбарчых участках Гарадзенскага павету пададзеныя ў **табліцы.**

Непажаданыя для ўладаў вынікі падштурхнулі мясцовую паліцыю да актыўных дзеянняў, каб змяніць сітуацыю на выбарах у сенат. 9 сакавіка адбыліся вобыскі ў падазроных асобаў: у вёсцы Шкленск - ва Уладзіміра Гардзея, Аляксандра Дарашкевіча і Яна Варабея, у вёсцы Навасёлкі - у Аляксандра Васілевіча і Яна Касцевіча, у Шчанцы - у Міхала Токця і Міхала Мікіты, у засценку Новішча - у Яна Хохі, у вёсцы Сухары - ва Уладзіміра, Епіфана і Аляксея Ушкевічаў, а таксама ў Сымона Васілевіча. 9 сакавіка быў праведзены вобыск у жыхара Бераставіцы Аляксандра Гіля, у якога знайшлі лісты «да нейкага Федарука ў Гародню». На наступны дзень зноў былі праведзеныя вобыскі ў жыхароў Бераставіцы - Віктара Дарашкевіча і Антона Ханевіча, а таксама ў жыхароў Косцевічаў - Лукаша Лебядзевіча, Уладзіміра Паўлюкевіча і Уладзіміра Язэпчыка. Паводле паліцэйскай справаздачы, «настрой у скамуніяваных сферах быў прыгнечаны». З 2146 асобаў, якія меліся выбіраць амбасадараў у сенат, прыйшло галасаваць толькі каля 30 працэнтаў. Старэйшыя людзі ў большасці праігнаравалі гэтыя выбары. Са страху перад рэпрэсіямі ўстрымаліся ад галасавання нават некаторыя былыя «грамадоўцы» і сябры ТБШ. Астатнія прагаласавалі за беларускі спіс №43.

У справаздачы ад 22 сакавіка 1928 года камендант паліцыі адзначаў: «Агульны настрой насельніцтва прыгнечаны, а гэта з прычыны паразы на выбарах №№ 13,43 і 36. У справаздачы ад 29 сакавіка ён таксама працягнуў гэтую тэму: «(...) вёскі, якія галасавалі да Сейма і Сената на камуністычныя спісы, чакаюць рэпрэсіяў з боку ўладаў, так, напрыклад, у гэтых вёсках значна палепшылася санітарнае становішча, як з праведзеных выведаў удалося ўстанавіць, каб паліцыя не мела магчымасці пакарання шляхам спісання пратаколаў. Беларускія агітатары таксама дзейнічаюць цяпер больш асцярожна, чым раней, аднак скрыта працуюць на шкоду дзяржаве. Гурткі Таварыства Беларускай Школы зараз знешне ніякай дзейнасці не выяўляюць. Кружаць чуткі сярод іх, што гэтыя гурткі будуць у хуткім часе зліквідаваныя».

Павятовая паліцыя загадала 13 сакавіка 1928 года камендантам гмінных пастарункаў даслаць спіс агітатараў за спісы №13 і №43 з указаннем іх матэрыяльнага становішча, а таксама спіс вёсак, жыхары якіх не галасавалі за вышэйназваныя спісы. Апошнім рэкамендавалася аказаць матэрыяльную дапамогу.

Нягледзячы на тое, што на выбарах 1928 года беларускім арганізацыям удалося правесці ў парламент 11 амбасадараў і двух сенатараў, у цэлым іх вынікі выклікалі расчараванне ў масах беларускага насельніцтва. Паліцэйскія рэпрэсіі знясільвалі шэрагі «грамадоўцаў» і актывістаў ТБШ. Выбары сталі пунктам адліку, з якога пачынаецца паступовы заняпад беларускага руху. Вынікі суда над лідарамі «Грамады» яшчэ больш узмацнілі песімістычныя настроі. Паступова шэраговыя сябры гурткоў ТБШ пачынаюць выходзіць з арганізацыі. Затым пачынаюць адмаўляцца ад барацьбы і актывісты, якія стаміліся ад бясконцых арыштаў і грашовых штрафаў. Неўзабаве распаліся ў Берштаўскай гміне гурткі ТБШ у Якубавічах і Шчанцы, толькі гурток у Шкленску, сябраў якога натхняў на барацьбу паэт Міхал Касцевіч (Міхась Васілёк), трымаўся яшчэ год, але і ён быў зачынены ўладамі. На ўсю гміну застаўся толькі былы кіраўнік гуртка ў Якубавічах Мацей Варабей, які ўпарта лічыў сябе прыналежным да ТБШ. У 1930 годзе мясцовыя лідары беларускага руху - войт гміны і былы сакратар гміннай арганізацыі БСРГ Мікалай Касцевіч, кандыдат у дэпутаты сейма на выбарах 1922 года Аляксандр Сініла, удзельнік беларуска-літоўскай партызанкі Лукаш Лебядзевіч ды іншыя - былі абвінавачаныя ў шпіянажы на карысць Літвы і асуджаныя на шэсць гадоў турмы. Па абсурднасці абвінавачвання гэты працэс вельмі нагадваў падобныя працэсы над беларускімі дзеячамі, што адбываліся тады ў БССР.

Безумоўна, развіццё падзеяў падчас выбараў 1928 года і пасля іх у розных мясцовасцях Гарадзеншчыны мела свае адрозненні ў залежнасці ад многіх фактараў. Аднак, на нашу думку, у цэлым логіка іх развіцця супадала з тым, што адбывалася, паводле паліцэйскіх паведамленняў, у Берштаўскай гміне. Паліцэйскі тэрор з аднаго боку, і раскол сярод беларускіх дзеячаў - з другога, дазволілі ўладам дамагчыся дастаткова выгадных для сябе вынікаў. Адмоўную ролю адыграў тут дзейнасць структураў КПЗБ, якія падагравалі ультралевыя настроі на вёсцы і адштурхоўвалі ад гурткоў ТБШ частку інтэлігенцыі і больш заможнага сялянства. Магутны нацыянальны ўздым не апраўдаў чаканняў беларускага сялянства і змяніўся неўзабаве на расчараванне і апатыю. Беларускі нацыянальны рух быў моцна аслаблены і ў 1930-х гадах ужо не з'яўляўся такой сілай, з якой мусілі б лічыцца польскія ўлады, якія зрабілі стаўку на поўную і канчатковую асіміляцыю беларускага насельніцтва II Рэчы Паспалітай.

Сяргей Токць,
кандыдат гістарычных навук

	№1	№2	№3	№4	№13	№18	№20	№25	№33	№36
Капліца	228	285	-	-	196	13	7	142	-	-
Верцялішкі	318	-	-	-	520	9	4	8	-	-
Жыдомля	298	-	-	-	393	1	-	209	-	-
Капцёўка	467	3	-	-	392	12	15	334	-	-
Азёры	414	-	-	-	57	62	17	56	73	-
Губінка	256	-	-	-	697	-	1	1	-	-
Ляхнова	270	-	-	-	541	7	12	312	-	-
Глебавічы	149	-	-	-	186	2	1	425	-	-
Індура	187	1	-	-	248	237	1	122	260	-
Эйсманты	295	3	-	-	839	-	-	194	-	-
В.Іодкевічы	213	-	-	-	273	2	-	302	-	-
Гудзевічы	584	20	23	-	684	14	12	159	-	-
Зылічы	242	-	-	-	644	-	2	306	-	-
Дубна	213	-	-	-	1046	-	-	11	-	-
Волпа	295	13	-	116	296	177	10	567	-	-
М.Берастав.	465	5	-	-	733	108	-	44	-	146
Крушыняны	127	18	-	-	249	6	2	60	-	-
Галынка	340	1	-	-	585	16	10	30	-	4
В.Берастав.	301	-	-	10	353	207	1	74	-	-
Друзгенікі	828	9	-	-	-	124	3	94	1	-
Сабаляны	70	70	-	-	12	61	1	-	-	-
Пагарэнда	69	1	-	-	2	19	-	-	-	154
Бершты	321	3	-	-	441	41	1	59	-	-
Сухары	74	-	-	-	117	-	3	-	-	-
Грандзічы	153	253	-	-	4	29	25	339	-	-
Гожа	233	47	-	-	-	5	-	-	-	-
	№1	№2	№3	№4	№13	№18	№20	№25	№33	№36
Скідаль1	405	-	-	-	146	585	-	13	39	-
Скідаль2	407	1	-	-	579	-	1	110	-	-
Каменка	815	5	-	-	41	6	-	38	3	-
Ротніца	620	-	-	-	-	34	-	15	-	-
Марцінканцы	832	115	-	-	-	62	-	8	-	-
Нетупы	282	41	-	2	30	18	2	-	-	-
Крынкі1	166	-	235	157	235	366	1	54	98	-
Крынкі2	192	1	-	130	193	328	5	112	188	-
Гродна1	469	58	-	10	17	104	114	200	21	-
Гродна2	151	65	-	16	159	170	17	56	161	-
Гродна3	111	15	-	64	146	301	12	30	104	-
Гродна4	260	39	-	32	53	216	33	218	40	-
Гродна5	263	84	-	15	21	82	54	-	-	-
Гродна6	192	19	-	29	46	351	18	173	68	-
Гродна7	109	9	-	41	34	396	12	98	107	-
Гродна8	114	10	-	35	29	454	10	64	111	-
Гродна9	118	9	-	14	50	319	5	143	83	-
Гродна10	236	42	-	48	152	161	21	79	43	-
Гродна11	225	80	-	26	70	89	36	65	1	-
Гродна12	326	82	-	13	47	164	30	164	18	-
Гродна13	198	110	-	4	51	-	21	34	2	-
Гродна14	312	4	-	22	147	480	9	88	72	-

Крыніцы: Дзяржаўны архіў Гарадзенскай вобласці, ф.63, в.1,с.5.

№1 – Беспартыйны блок супрацоўніцтва з урадам; №2 – Польская сацыялістычная партыя; №3 – ПСЛ "Вызваленне"; №4 – "БУНД" Агульнажыдоўскі работніцкі звяз; №13 – Работніцка-сялянскае адзінства; №18 – Блок нацыянальных меншасцяў; №20 – Рускае нацыянальнае аб'яднанне; №25 – Польскі блок Каталіцкага польскага нацыянальнага аб'яднання "Пяст" і Хрысціянскай Дэмакратыі №33 – Агульнажыдоўскі выбарчы блок да Сейма і Сената; №36 – Беларускае сялянска-работніцкае аб'яднанне

Фэст памяці нацыянальных герояў

Штогадовы ўсебеларускі фэст, прысвечаны памяці нацыянальных герояў беларускага вызвольнага руху 1863-1864 гадоў, адбудзецца 22 кастрычніка ў м.Сьвіслач, што на Гарадзеншчыне. Ладзяць сьвята грамадзкае аб'яднаньне імя братоў Каліноўскіх (м.Сьвіслач), аб'яднаньне «Аслона» (г.Ваўкавыск), Гарадзенскае адзьдзяленьне ГА «Фонд імя Льва Сапегі» і Гарадзенская філія Грамады (БСДГ).

У межах фэсту адбудзецца ўскладаньне кветак на магілу Каліноўскіх, сьвяточны мітынг і шэсьце. Удзельнікі фэсту наведаюць вёску Якушоўка, дзе знаходзіцца былы маёнтак Каліноўскіх. Там будзе ўрачыста асьвечаны крыж, усталяваны летась каля маёнтка. Потым адбудзецца канцэрт беларускіх бардаў, у тым ліку Віктара Шалкевіча, Зьміцера Бартосіка, Андрэя Мельнікава ды іншых. На фэст запрошаныя Уладзімер Арлоў, Рыгор Барадулін, Станіслаў Шушкевіч, прадстаўнікі палітычных партыяў і грамадзкіх аб'яднаньняў.

Сьвята пачнецца ў 11.00 у м.Сьвіслач на вуліцы Камсамольскай. Усе ахвотныя прыняць удзел у фэсьце могуць зьвяртацца па тэлефонах (8-22) 47-24-00 у Гародні і (8-01512) 2-67-97, 2-67-46 у Ваўкавыску.

Друкар Міхал Слёзка

Жыццё ўраджэнца Навагрудка Міхала Слёзкі і яго кнігадрукарская спадчына - яркая старонка ўсходне-славянскай культуры.

Страшны пажар 1616 года спаліў драўляны цэнтр Навагрудка. Згарэлі і дзве крамы на плошчы, якія належалі бацькам Міхала Слёзкі. Каб не памерці з голаду, хлопец быў вымушаны з дзяцінства зарабляць на хлеб «пры слаўнай друкарскай справе». Вывучыўся друкарскаму рамяству ў дасведчаных віленскіх майстроў.

Блізкі сваяк Міхала Слёзкі працаваў у Кіева-Пячэрскай друкарні, і М.Слёзка некаторы час практыкаваўся пад яго кіраўніцтвам. Потым пехатою прыйшоў у Львоў, уладкаваўся ў друкарню Успенскага брацтва. Калі ўзяў шлюб з выхаванкай уплывовага сябра брацтва К.Мезапеты, Міхал Слёзка стаў сябрам брацтва, а неўзабаве і загадчыкам друкарні. У гэтай друкарні ён выпусціў некалькі кніг: Псалтыр, Евангелле (1636 г.), Канон Багародзіцы, Служэбнік (1637 г.). У хуткім часе купіў уласную друкарню і здолеў атрымаць каралеўскі прывілей на друкаванне лацінскіх, польскіх, царкоўнаславянскіх кніг.

Прадпрыемства Міхала Слёзкі стала трэцяй па магутнасці друкарняй Львова. Друкарня размяшчалася ва ўласным доме М.Слёзкі, на рагу блізу Успенскай царквы. Усяго вядома 38 кніг, што выйшлі з-пад прэсу львоўскага друкара, ураджэнца Навагрудка. З іх - 12 кірыліцай і 26 лацінскім шрыфтам. Значная частка кніг выпушчана ў пераплёце. Вялікую ўвагу Міхал Слёзка надаваў мастацкаму азадабленню кніг.

У вопісу маёмасці Барысаглебскай навагрудскай царквы ад 1700 года ўзгадваюцца «кнігі львоўскага друку». Разбагацеўшы, Міхал Слёзка наведаў родны горад незадоўга да сваёй смерці (а памёр ён напрыканцы красавіка 1667 года) і паклаў, як тады было прынята, ахвяру ў царкву «на ўспаміны аб сабе і па бацьках сваіх» - ахвяру, здабытую «працай рук сваіх»...

Анатоль Новікаў

Панядзелак, 23

НАШЕ КИНО

9.05 Людмила Гурченко и Николай Волков-мл. В лирической комедии Наума Бирмана "ШАГ НАВСТРЕЧУ". 1975 г.

10.20 Жизнь замечательных людей. Дмитрий Золотухин, Тамара Макарова, Наталья Бондарчук и Николай Ермоленко-мл. в историческом фильме Сергея Герасимова "В НАЧАЛЕ СЛАВНЫХ ДЕЛ". СССР - ГДР. 2 серии. 1980 г.

12.30 Лекарство против стресса. Александр Демьяненко, Наталья Варлей, Юрий Никулин, Георгий Вицин, Евгений Моргунов и Владимир Этуш в эксцентрической комедии Леонида Гайдая "КАВКАЗСКАЯ ПЛЕННИЦА, ИЛИ НОВЫЕ ПРИКЛЮЧЕНИЯ ШУРИКА". 1966 г.

13.50 Леонид Филатов, Татьяна Догилева, Ирина Купченко, Валентин Гафт и Александлр Ширвиндт в трагикомедии Эльдара Рязанова "ЗАБЫТАЯ МЕЛОДИЯ ДЛЯ ФЛЕЙТЫ". 2 серии. 1987 г.

16.00 КиНовости.

16.10 Любовь-по-русски. Жанна Прохоренко и Андрей Мартынов в мелодраме Николая Лырчикова "МЫ ЖИЛИ ПО СОСЕДСТВУ". 1982 г.

17.25 Мультфильм "Сон". 1988 г.

17.35 Лекарство против стресса. Георгий Вицин, Инна Макарова, Николай Прокопович, Владимир Этуш и Эдита Пьеха в комедии Виллена Азарова "НЕИСПРАВИМЫЙ ЛГУН". 1973 г.

18.50 Жизнь замечательных людей. Галина Беляева, Сергей Шакуров и Всеволод Ларионов в фильме Эмиля Лотяну "АННА ПАВЛОВА". 2 серии. СССР - Великобритания - ГДР - Куба - Франция. 1983 - 1986 гг.

21.15 КиНовости.

21.25 Дело №... Петр Вельяминов, Галина Польских и Алексей Жарков в детективе Вениамина Дормана "НОЧНОЕ ПРОИСШЕСТВИЕ". 1980 г.

23.00 Лекарство против стресса. Марина Ладынина, Владимир Зельдин и Николай Крючков в музыкальной комедии Ивана Пырьева "СВИНАРКА И ПАСТУХ". 1941 г.

МИР КИНО

9.35 КиНовости.

9.45 Знай наших! Олег Видов, Эндрю Дивофф и Пол Йохансон в мистическом триллере Джека Шолдера "ИСПОЛНИТЕЛЬ ЖЕЛАНИЙ-2" (США). Д-17.

11.20 Экранизация. "ДВЕНАДЦАТАЯ НОЧЬ". Фильм Тревора Нанна по мотивам комедии У.Шекспира. В ролях: Хелена Бонэм Картер, Ричард Грант, Найджел Хоторн и Бен Кингсли (Великобритания - США). Д-13.

13.30 Николь Кидман и Брет Климо в приключенческом фильме Дэнни Лоуренса "МЕЛЬБУРНСКИЙ КУБОК" (Австралия). Д-13.

15.10 Питер Фальк, Чарльз Дернинг и Клод Лелуш в криминальной комедии Джона Эвилдсена "С НОВЫМ ГОДОМ!" (США). Д-13.

16.35 Симона Иццо и Рикки Тоньяцци в фильме "НЕЧАЯННАЯ РАДОСТЬ" (Италия). Д-17.

16.50 КиНовости.

17.05 Кристофер Ламберт, Энди МакДауэлл и Йен Холм в приключенческом фильме "ГРЕЙСТОК: ЛЕГЕНДА О ТАРЗАНЕ, ПОВЕЛИТЕЛЕ ОБЕЗЬЯН" (Великобритания). С.

19.15 Джеки Чан и Само Хун в комедийном боевике "ПОБЕДИТЕЛИ И ГРЕШНИКИ" (Гонконг). Д-13.

21.00 КиНовости.

21.15 Ли Ремик, Ричард Аттенборо и Йен Холм в комедии Дика Клемента "ОТРУБЛЕННАЯ ГОЛОВА" (Великобритания). Д-17. Премьера.

22.50 - 0.10 Салли Киркленд и Бриджитт Бако в триллере Лэрри Брэнда "ПАРАНОЙЯ" (США). Д-17.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"

9.15 Аэробика

9.40 "Еще неделя позади..."

10.10 Шахматы. Матч на первенство мира. Гарри Каспаров-Владимир Крамник

10.40 Американский футбол. События недели

11.10 "НХЛ - Плюс"

11.40 Аэробика

12.05 "Пресс-центр"

12.20 Теннис. Международный турнир "Кубок Кремля"

14.15 "Фан-клуб американского футбола"

14.45 "Пресс-центр"

15.00 Теннис. Международный турнир "Кубок Кремля".Прямая трансляция из спорткомплекса "Олимпийский".

22.15 "Железный фактор". Чемпионат России по пауэрлифтингу. Передача из Сочи. Часть 3-я. Тележурнал

23.00 Новости

23.15 "Спортивный глобус"

Аўторак, 24

НАШЕ КИНО

9.00 Сегодня в программе.

9.05 Любовь по-русски. Жанна Прохоренко и Андрей Мартынов в мелодраме Николая Лырчикова "МЫ ЖИЛИ ПО СОСЕДСТВУ". 1982 г.

10.20 КиНовости.

10.30 Лекарство против стресса. Георгий Вицин, Инна Макарова, Николай Прокопович, Владимир Этуш и Эдита Пьеха в комедии Виллена Азарова "НЕИСПРАВИМЫЙ ЛГУН". 1973 г.

11.45 Мультфильм "Сон". 1988 г.

11.35 Жизнь замечательных людей. Галина Беляева, Сергей Шакуров и Всеволод Ларионов в фильме Эмиля Лотяну "АННА ПАВЛОВА". 2 серии. СССР - Великобритания - ГДР - Куба - Франция. 1983 - 1986 гг.

14.20 Дело №... Петр Вельяминов, Галина Польских и Алексей Жарков в детективе Вениамина Дормана "НОЧНОЕ ПРОИСШЕСТВИЕ". 1980 г.

15.50 КиНовости.

16.00 Сериал "МОЯ ЖИЗНЬ". Режиссеры Виктор Соколов, Григорий Никулин. В ролях: Сатнислав Любшин, Маргарита Терехова, Алиса Фрейндлих, Юрий Соломин, Вацлав Дворжецкий. 1-я серия. 1972 г.

17.05 Дело №... Эрнст Романов, Ирина Алферова и Лев Прыгунов и детективе Евгения Татарского "БЕЗ ВИДИМЫХ ПРИЧИН". 1981 г.

18.25 Мультфильм "Птицелов". 1984 г.

18.35 Лекарство против стресса. Василий Меркурьев, Борис Чирков и Александр Борисов в комедии Михаила Калатозова "ВЕРНЫЕ ДРУЗЬЯ". 1954 г.

20.10 КиНовости.

20.20 Приз "Ника". **Виктор ЦОЙ** в кинофантазии Сергея Соловьева "АССА". 2 серии. 1988 г.

22.45 Завтра в программе.

22.50 Лидия Федосеева-Шукшина, Владислав Стржельчик, Алиса Фрейндлих и Никита Михалков в киноальманахе Александра Белинского "ДВА ГОЛОСА". 1981 г.

МИР КИНО

9.30 Сегодня в программе.

9.35 КиНовости.

9.45 Салли Кирклэнд и Бриджитт Бако в триллере Лэрри Брэнда "ПАРАНОЙЯ" (США). Д-17.

11.10 Кристофер Ламберт, Энди МакДауэлл и Йен Холм в приключенческом фильме "ГРЕЙСТОК: ЛЕГЕНДА О ТАРЗАНЕ, ПОВЕЛИТЕЛЕ ОБЕЗЬЯН" (Великобритания). С.

13.15 Джеки Чан и Само Хун в комедийном боевике "ПОБЕДИТЕЛИ И ГРЕШНИКИ" (Гонконг). Д-13.

15.00 Ли Ремик, Ричард Аттенборо и Йен Холм в комедии Дика Клемента "ОТРУБЛЕННАЯ ГОЛОВА" (Великобритания). Д-17.

16.35 КиНовости.

16.50 На тропе войны в "Мире кино". Дин Рид и Гойко Митич в вестерне Вернера Валльрота "БРАТЬЯ ПО КРОВИ" (ГДР). Д-13.

18.15 Грегори Пек, Роджер Мур и Дэвид Нивен в военно-приключенческом фильме Эндрю МакЛаглена "МОРСКИЕ ВОЛКИ" (Швейцария - Великобритания). Д-13.

20.15 Джессика Тенди, Бриджит Фонда, Хьюм Кронин и Элиас Котеас в лирической драме Дипы Мета "КАМИЛЛА" (Канада - Великобритания). Д-13.

21.55 Уте Лемпер и Тревор Ив в триллере Джорджа Милтона "АППЕТИТ" (Великобритания). Д-17.

23.35 - 1.00 Иларион Чобану в детективе Серджиу Николаеску "ЧИСТЫМИ РУКАМИ" (Румыния - ФРГ). Д-13.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"

9.15 Аэробика

9.40 Американский футбол. Чемпионат НФЛ. "Нью-Йорк Джетс" - "Майами Долфинс". Передача из США

12.00 "Пресс-центр"

12.15 "Железный фактор". Чемпионат России по пауэрлифтингу. Передача из Сочи. Часть 3-я. Тележурнал

13.00 Теннис. Международный турнир "Кубок Кремля".

14.45 "Пресс-центр"

15.00 Теннис. Международный турнир "Кубок Кремля". Прямая трансляция из спорткомплекса "Олимпийский".

22.00 Шахматы. Матч на первенство мира. Гарри Каспаров-Владимир Крамник

22.30 Американский футбол. Чемпионат НФЛ. "Нью-Йорк Джетс" - "Майами Долфинс". Передача из США. В перерыве(23.00)- Новости

Серада, 25

НАШЕ КИНО

9.05 Сериал "МОЯ ЖИЗНЬ". Режиссеры Виктор Соколов, Григорий Никулин. В ролях: Станислав Любшин, Маргарита Терехова, Алиса Фрейндлих, Юрий Соломин, Вацлав Дворжецкий. 1-я серия. 1972 г.

10.10 КиНовости.

10.20 Дело №... Эрнст Романов, Ирина Алферова и Лев Прыгунов в детективе Евгения Татарского "БЕЗ ВИДИМЫХ ПРИЧИН". 1981 г.

11.40 Мультфильм "Птицелов". 1984 г.

11.50 Лекарство против стресса. Василий Меркурьев, Борис Чирков и Александр Борисов в комедии Михаила Калатозова "ВЕРНЫЕ ДРУЗЬЯ". 1954 г.

13.25 Приз "Ника". **Виктор ЦОЙ** в кинофантазии Сергея Соловьева "АССА". 2 серии. 1988 г.

15.50 КиНовости.

16.00 Сериал "МОЯ ЖИЗНЬ". 2-я серия.

17.05 Люсьена Овчинникова, Юрий Шлыков и Наталья Андрейченко в кинодраме Ивана Лукинского и Владимира Златоустовского "КОЛЫБЕЛЬНАЯ ДЛЯ МУЖЧИН". 1976 г.

18.15 Лекарство против стресса. Галина Беляева, Михаил Пуговкин, Олег Табаков и Людмила Крылова в музыкальной комедии Георгия Юнгвальд-Хилькевича "АХ, ВОДЕВИЛЬ, ВОДЕВИЛЬ..." 1979 г.

19.20 Киносреда. Без особого риска. Василий Мищенко, Игорь Шавлак, Татьяна Корецкая, Олег Шкловский и Игорь Ливанов в детективе Игоря Шавлака и Василия Мищенко "КРУТЫЕ. ДЕЛО № 1. СМЕРТЕЛЬНОЕ ШОУ". 1998 г.

21.05 КиНовости.

21.15 Дарья Михайлова, Родион Нахапетов и Инна Чурикова в кинодраме Глеба Панфилова "ВАЛЕНТИНА". 1981 г.

22.50 Завтра в программе.

22.55 Лекарство против стресса. Валентина Серова в комедии Константина Юдина "ДЕВУШКА С ХАРАКТЕРОМ". 1939 г.

МИР КИНО

9.35 КиНовости.

9.45 На тропе войны в "Мире кино". Дин Рид и Гойко Митич в вестерне Вернера Валльрота "БРАТЬЯ ПО КРОВИ" (ГДР). Д-13.

11.10 Грегори Пек, Роджер Мур и Дэвид Нивен в военно-приключенческом фильме Эндрю МакЛаглена "МОРСКИЕ ВОЛКИ" (Швейцария - Великобритания). Д-13.

13.10 Джессика Тенди, Бриджит Фонда, Хьюм Кронин и Элиас Котеас в лирической драме Дипы Мета "КАМИЛЛА" (Канада - Великобритания). Д-13.

14.45 Уте Лемпер и Тревор Ив в триллере Джорджа Милтона "АППЕТИТ" (Великобритания). Д-17.

16.25 Иларион Чобану в детективе Серджиу Николаеску "ЧИСТЫМИ РУКАМИ" (Румыния - ФРГ). Д-13.

17.50 КиНовости.

18.05 Люцина Винницка и Збигнев Цибульский в психологической мелодраме Ежи Кавалеровича "ЗАГАДОЧНЫЙ ПАССАЖИР" (Польша). Д-13.

19.40 Джеки Чан и Денни Айелло в боевике Джеймса Гликенхауса "ПОКРОВИТЕЛЬ" (США). Д-17.

21.15 КиНовости.

21.25 Джеймс Каан, Майкл Кейн, Дайан Китон, Эллиотт Гулд и Чарльз Дернинг в комедии Марка Райделла "ГАРРИ И УОЛТЕР ОТПРАВЛЯЮТСЯ В НЬЮ-ЙОРК" (США). Д-13. Премьера.

23.15 - 0.55 Джейн Фонда, Джефф Бриджес и Рауль Хулия в триллере Сиднея Люмета "НА СЛЕДУЮЩЕЕ УТРО" (США). Д-13.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"

9.15 Аэробика

9.40 Шахматы. Матч на первенство мира. Гарри Каспаров-Владимир Крамник

10.10 Аэробатика. Чемпионат мира-2000.

11.05 Спортивные танцы. Чемпионат мира по латино-американским танцам.

12.00 "Пресс-центр"

12.15 Аэробика

12.40 Теннис. Международный турнир "Кубок Кремля".

14.25 "Мастер-класс". Шахматная школа

14.45 "Пресс-центр"

15.00 Теннис. Международный турнир "Кубок Кремля". Прямая трансляция из спорткомплекса "Олимпийский"

22.05 "Power week - неделя НХЛ"

22.35 Микросамолеты. Чемпионат Европы

23.00 Новости

Чацвер, 26

НАШЕ КИНО

9.05 Сериал "МОЯ ЖИЗНЬ". 2-я серия.

10.10 КиНовости.

10.20 Люсьена Овчинникова, Юрий Шлыков и Наталья Андрейченко в кинодраме Ивана Лукинского и Владимира Златоустовского "КОЛЫБЕЛЬНАЯ ДЛЯ МУЖЧИН". 1976 г.

11.30 Лекарство против стресса. Галина Беляева, Михаил Пуговкин, Олег Табаков и Людмила Крылова в музыкальной комедии Георгия Юнгвальд-Хилькевича "АХ, ВОДЕВИЛЬ, ВОДЕВИЛЬ..." 1979 г.

12.35 Дело №... Василий Мищенко, Игорь Шавлак, Татьяна Корецкая, Олег Шкловский и Игорь Ливанов в детективе Игоря Шавлака и Василия Мищенко "КРУТЫЕ. ДЕЛО № 1. СМЕРТЕЛЬНОЕ ШОУ". 1998 г.

14.15 Дарья Михайлова, Родион Нахапетов и Инна Чурикова в кинодраме Глеба Панфилова "ВАЛЕНТИНА". 1981 г.

15.50 КиНовости.

16.00 Сериал "МОЯ ЖИЗНЬ". 3-я серия.

17.05 Черно-белое золото. Татьяна Доронина, Наталья Тенякова, Михаил Жаров и Виталий Соломин в мелодраме Георгия Натансона "СТАРШАЯ СЕСТРА". 1966 г.

18.40 Лекарство против стресса. Марина Неелова, Леонид Куравлев и Николай Караченцов в лирической комедии Ивана Киасашвили "ДАМЫ ПРИГЛАШАЮТ КАВАЛЕРОВ". 1980 г.

19.55 КиНовости.

20.05 Дело №... Алексей Баталов, Леонид Оболенский, Георгий Тараторкин, Эугения Плешките, Иван Переверзев и Ирина Муравьева в детективе Самсона Самсонова "ЧИСТО АНГЛИЙСКОЕ УБИЙСТВО". 2 серии. 1974 г.

22.45 Завтра в программе.

22.50 Любовь по-русски. Нина Алисова, Ольга Пыжова и Анатолий Кторов в кинодраме Якова Протазанова "БЕСПРИДАННИЦА". 1936 г.

МИР КИНО

9.30 Сегодня в программе.

9.35 КиНовости.

9.45 Джейн Фонда, Джефф Бриджес и Рауль Хулия в триллере Сиднея Люмета "НА СЛЕДУЮЩЕЕ УТРО" (США). Д-13.

11.25 Люцина Винницка и Збигнев Цибульский в психологической мелодраме Ежи Кавалеровича "ЗАГАДОЧНЫЙ ПАССАЖИР" (Польша). Д-13.

13.00 Джеки Чан и Денни Айелло в боевике Джеймса Гликенхауса "ПОКРОВИТЕЛЬ" (США). Д-17.

14.35 Джеймс Каан, Майкл Кейн, Дайан Китон, Эллиотт Гулд и Чарльз Дернинг в комедии Марка Райделла "ГАРРИ И УОЛТЕР ОТПРАВЛЯЮТСЯ В НЬЮ-ЙОРК" (США). Д-13.

16.25 Миранда Ричардсон, Бренда Фрикер и Майкл Онткин в драме "СВОНН" (Канада - Великобритания). Д-13.

18.00 КиНовости.

18.15 Синди Кроуфорд, Уильям Болдуин и Кристофер МакДональд в боевике Эндрю Сайпса "ЧЕСТНАЯ ИГРА" (США). Д-13.

19.45 Мишель Серро, Эдди Митчел, Сабина Азема и Кармен Маура в комедии "СЧАСТЬЕ В ЛУГАХ". (Франция). Д-13.

21.30 Киновости.

21.40 Синтия Гибб и Митчел Андерсон в драме "ИСТОРИЯ КАРЕН КАРПЕНТЕР" (США). Д-13. Премьера.

23.15 - 0.45 Ричард Морган, Энджела Кеннеди и Бретт Клаймо в фильме ужасов Колина Эглстона "ПИР ВАМПИРОВ" (Австралия). Д-17.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"

9.15 Аэробика

9.40 "Мастер-класс". Шахматная школа

10.00 "Power week - неделя НХЛ"

10.30 Гольф. Чемпионат PGA-2000

11.45 "Фан-клуб американского футбола"

12.20 Аэробика

12.45 "Пресс-центр"

13.00 Теннис. Международный турнир "Кубок Кремля". Прямая трансляция из спорткомплекса "Олимпийский". В перерывах (14.30), (18.00)- "Пресс-центр"

20.40 "Пресс-центр"

20.55 Программа передач на завтра

21.00 "Хоккейный вечер"

21.30 "Теннис АТР". Тележурнал

22.00 Шахматы. Матч на первенство мира. Гарри Каспаров-Владимир Крамник

22.30 "Мир скорости". Тележурнал

23.00 Новости

Пятніца, 27

НАШЕ КИНО

9.00 Сегодня в программе.

9.05 Сериал "МОЯ ЖИЗНЬ". 3-я серия.

10.10 КиНовости.

10.20 Черно-белое золото. Татьяна Доронина, Наталья Тенякова, Михаил Жаров и Виталий Соломин в мелодраме Георгия Натансона "СТАРШАЯ СЕСТРА". 1966 г.

11.55 Лекарство против стресса. Марина Неелова, Леонид Куравлев и Николай Караченцов в лирической комедии Ивана Киасашвили "ДАМЫ ПРИГЛАШАЮТ КАВАЛЕРОВ". 1980 г.

13.10 Дело №... Алексей Баталов, Леонид Оболенский, Георгий Тараторкин, Эугения Плешките, Иван Переверзев и Ирина Муравьева в детективе Самсона Самсонова "ЧИСТО АНГЛИЙСКОЕ УБИЙСТВО". 2 серии. 1974 г.

15.50 КиНовости.

16.00 Николай Крючков, Геннадий Юдин, Михаил Кузнецов, Эльза Леждей и Марк Бернес в историческом фильме Юрия Егорова "МОРЕ СТУДЕНОЕ". 1954 г.

17.30 Звездный билет. Кристина Орбакайте в кинодраме Ролана Быкова "ЧУЧЕЛО". 2 серии. 1983 г.

19.30 "Светлый путь". Век кино.

19.40 Лекарство против стресса. Андрей Миронов, Нинетто Даволи, Антония Сантилли и Евгений Евстигнеев в эксцентрической комедии Эльдара Рязанова "НЕВЕРОЯТНЫЕ ПРИКЛЮЧЕНИЯ ИТАЛЬЯНЦЕВ В РОССИИ". СССР - Италия. 1973 г.

21.20 КиНовости.

21.30 Приз "Ника". Иннокентий Смоктуновский, Татьяна Васильева и Елена Козелькова в кинодраме Леонида Горовца "ДАМСКИЙ ПОРТНОЙ". 1990 г.

22.55 Завтра в программе.

23.00 Человек с ружьем. Мамука Кикалейшвили в боевике Равшана Откирова "НУЛЕВОЙ ВАРИАНТ". Узбекистан. 1992 г.

МИР КИНО

9.30 Сегодня в программе.

9.35 Киновости.

9.45 Ричард Морган, Энджела Кеннеди и Бретт Клаймо в фильме ужасов Колина Эглстона "ПИР ВАМПИРОВ" (Австралия). Д-17.

11.15 Уитни Хьюстон, Лоретта Дивайн, Анжела Бассет и Грегори Хайнс в романтической комедии Фореста Уайтекера "В ОЖИДАНИИ ВЫДОХА". (США). Д-17.

13.15 Синди Кроуфорд, Уильям Болдуин и Кристофер МакДональд в боевике Эндрю Сайпса "ЧЕСТНАЯ ИГРА" (США). Д-13.

14.45 Мишель Серро, Эдди Митчел, Сабина Азема и Кармен Маура в комедии "СЧАСТЬЕ В ЛУГАХ". (Франция). Д-13.

16.30 Синтия Гибб и Митчел Андерсон в драме "ИСТОРИЯ КАРЕН КАРПЕНТЕР" (США). Д-13. Премьера.

18.05 Киновости.

18.20 Том Круз и Ребекка де Морней в комедии Пола Брикмена "РИСКОВАННЫЙ БИЗНЕС" (США). Д-17.

19.55 Клинт Иствуд в военно-приключеченском фильме "ПЕРЕВАЛ РАЗБИТЫХ СЕРДЕЦ" (США). Д-13.

22.05 Проект "Догма" на канале "Мир кино". Элоди Буше и Жан-Кристофер Буве в фильме Жан-Марка Барра "ЛЮБОВНИКИ" (Франция". Д-17. Премьера.

23.45 - 1.45 Уитни Хьюстон, Лоретта Дивайн, Анжела Бассет и Грегори Хайнс в романтической комедии Фореста Уайтекера "В ОЖИДАНИИ ВЫДОХА". (США). Д-17.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"

9.15 Аэробика

9.40 Шахматы. Матч на первенство мира. Гарри Каспаров-Владимир Крамник

10.10 "Хоккейный вечер"

10.40 "Теннис АТР". Тележурнал

11.10 "Мир скорости". Тележурнал

11.40 "Спортивный глобус"

12.25 Аэробика

12.45 "Пресс-центр"

13.00 Теннис. Международный турнир "Кубок Кремля". Прямая трансляция из спорткомплекса "Олимпийский"

21.30 "Щит и мяч". Передача о баскетболе

22.05 "Тайский бокс"

23.00 Новости

Субота, 28

НАШЕ КИНО

9.00 Сегодня в программе.

9.05 Николай Крючков, Геннадий Юдин, Михаил Кузнецов, Эльза Леждей и Марк Бернес в историческом фильме Юрия Егорова "МОРЕ СТУДЕНОЕ". 1954 г.

10.35 КиНовости.

10.45 Звездный билет. Кристина Орбакайте в кинодраме Ролана Быкова "ЧУЧЕЛО". 2 серии. 1983 г.

12.45 "Светлый путь". Век кино.

12.55 Лекарство против стресса. Андрей Миронов, Нинетто Даволи, Антония Сантилли и Евгений Евстигнеев в эксцентрической комедии Эльдара Рязанова "НЕВЕРОЯТНЫЕ ПРИКЛЮЧЕНИЯ ИТАЛЬЯНЦЕВ В РОССИИ". СССР - Италия. 1973 г.

14.35 Приз "Ника". Иннокентий Смоктуновский, Татьяна Васильева и Елена Козелькова в кинодраме Леонида Горовца "ДАМСКИЙ ПОРТНОЙ". 1990 г.

16.00 Наталья Гундарева и Сергей Шакуров в мелодраме Ильи Фрэза "ЛИЧНОЕ ДЕЛО СУДЬИ ИВАНОВОЙ". 1985 г.

17.20 Человек с ружьем. Борис Галкин, Михай Волонтир и Анатолий Кузнецов в боевике Андрея Малюкова "В ЗОНЕ ОСОБОГО ВНИМАНИЯ". 1978 г.

18.55 Лекарство против стресса. Арчил Гомиашвили, Сергей Филиппов, Михаил Пуговкин, Наталья Варлей, Юрий Никулин и Георгий Вицин в эксцентрической комедии Леонида Гайдая "12 СТУЛЬЕВ". 2 серии. 1971 г.

21.25 Лев Дуров, Нина Русланова, Роман Филиппов, Елена Костина, Александр Стриженов, Георгий Вицин, Евгений Моргунов и Михаил Пуговкин в трагикомедии Василия Панина "ГОСПОДА АРТИСТЫ". Украина - США. 1994 г.

22.55 Завтра в программе.

23.00 Валерий Сторожик, Эммануил Виторган и Алексей Петренко в приключенческом фильме Григора Гярдушяна "ИМПЕРИЯ ПИРАТОВ" Украина - Россия. 1997 г.

МИР КИНО

9.30 Сегодня в программе.

9.35 Том Круз и Ребекка де Морней в комедии Пола Брикмена "РИСКОВАННЫЙ БИЗНЕС" (США). Д-17.

11.10 Клинт Иствуд в военно-приключеченском фильме "ПЕРЕВАЛ РАЗБИТЫХ СЕРДЕЦ" (США). Д-13.

13.20 Проект "Догма" на канале "Мир кино". Элоди Буше и Жан-Кристофер Буве в фильме Жан-Марка Барра "ЛЮБОВНИКИ" (Франция". Д-17.

15.00 Экранизация. Фильм Ежи Гоффмана "ПОТОП" по роману Генрика Сенкевича (Польша). 1-я и 2-я серии. В ролях: Даниэль Ольбрыхский и Тадеуш Ломницкий. С.

19.30 Оскар: люди, годы, фильмы.

20.05 Знай наших! Олег Янковский и Елена Сафонова, Лоренс Коте, Иван Аттал в детективе Дидье Голдшмидта "АЛИСА" (Франция). Д-13.

21.40 Мел Гибсон, Дэнни Гловер, Джо Пеши, Пэтси Кэнсит и Джосс Экланд в приключенческом боевике Ричарда Доннера "СМЕРТЕЛЬНОЕ ОРУЖИЕ-2" (США) Д-13.

23.35 - 1.20 Рой Дюпюи в комедии Клода Фурнье "ОРЕЛ И РЕШКА" (Канада) Д-17.

СПОРТ

2.00 Хоккей. Чемпионат НХЛ. "Баффало Сэйбрз"- "Торонто Мэйпл Ливз". Прямая трансляция из США

По окончании трансляции в программе перерыв до **9.00**

9.00 "Пресс-центр"

9.15 Аэробика

9.40 Хоккей. Чемпионат НХЛ. "Баффало Сэйбрз"- "Торонто Мэйпл Ливз". Передача из США

11.45 "Пресс-центр"

12.00 Теннис. Международный турнир "Кубок Кремля". Одиночные и парные полуфиналы. Женщины. Парный женский финал. Прямая трансляция из спорткомплекса "Олимпийский".

20.40 "Пресс-центр"

20.55 Программа передач на завтра

21.00 Американский футбол. События недели

22.00 Шахматы. Матч на первенство мира. Гарри Каспаров-Владимир Крамник

22.30 "Хоккейный вечер"

23.00 Новости

23.15 Спортивные танцы. Чемпионат мира по латиноамериканским танцам

Нядзеля, 29

НАШЕ КИНО

9.05 Наталья Гундарева и Сергей Шакуров в мелодраме Ильи Фрэза "ЛИЧНОЕ ДЕЛО СУДЬИ ИВАНОВОЙ". 1985 г.

10.25 Человек с ружьем. Борис Галкин, Михай Волонтир и Анатолий Кузнецов в боевике Андрея Малюкова "В ЗОНЕ ОСОБОГО ВНИМАНИЯ". 1978 г.

12.00 Лекарство против стресса. Арчил Гомиашвили, Сергей Филиппов, Михаил Пуговкин, Наталья Варлей, Юрий Никулин и Георгий Вицин в эксцентрической комедии Леонида Гайдая "12 СТУЛЬЕВ". 2 серии. 1971 г.

14.30 Лев Дуров, Нина Русланова, Роман Филиппов, Елена Костина, Александлр Стриженов, Георгий Вицин, Евгений Моргунов и Михаил Пуговкин в трагикомедии Василия Панина "ГОСПОДА АРТИСТЫ". Украина - США, 1994 г.

16.00 Любовь по-русски. Жанна Прохоренко и Александр Михайлов в мелодраме Валерия Лонского "ПРИЕЗЖАЯ". 1977 г.

17.35 Мультфильм "Мелочи жизни". 1977 г.

17.45 Человек с ружьем. Борис Галкин, Михай Волонтир и Анатолий Кузнецов в боевике Михаила Туманишвили "ОТВЕТНЫЙ ХОД". 1981 г.

19.05 Евгений Леонов, Николай Караченцов, Михаил Боярский и Наталья Егорова в трагикомедии Виталия Мельникова "СТАРШИЙ СЫН". 2 серии. 1975 г.

21.15 Киноновелла "ДОРОГИЕ МАМА И ПАПА!" 1992 г.

21.30 Александра Захарова, Алексей Серебряков, Никита Джигурда и Игорь Бочкин в авантюрной комедии Александра Полынникова "ТОНКАЯ ШТУЧКА". 1999 г.

22.55 Завтра в программе.

23.00 Алеша Зотов, Валерий Яременко, Ирина Розанова и Сергей Колтаков в музыкальном фильме Владимира Грамматикова "ПРИВЕТ ОТ ЧАРЛИ-ТРУБАЧА". 1998 г.

МИР КИНО

9.35 Экранизация. Фильм Ежи Гоффмана "ПОТОП" по роману Генрика Сенкевича (Польша). 1-я и 2-я серии. В ролях: Даниэль Ольбрыхский и Тадеуш Ломницкий. С.

14.00 Оскар: люди, годы, фильмы.

14.30 Знай наших! Олег Янковский и Елена Сафонова, Лоренс Коте, Иван Аттал в детективе Дидье Голдшмидта "АЛИСА" (Франция). Д-13.

16.05 Мел Гибсон, Дэнни Гловер, Джо Пеши, Пэтси Кэнсит и Джосс Экланд в приключенческом боевике Ричарда Доннера "СМЕРТЕЛЬНОЕ ОРУЖИЕ-2" (США). Д-13.

18.00 Джон Уэйн и Джордж Кеннеди в вестерне Эндрю МакЛаглена "КЭХИЛЛ, ШЕРИФ СОЕДИНЕННЫХ ШТАТОВ" (США). Д-13.

19.40 Арнольд Шварценеггер, Джеймс Коберн, Джеймс Каан и Ванесса Уильямс в фантастическом боевике Чака Рассела "СТИРАТЕЛЬ" (США). Д-13.

21.35 Эрик Штольц, Дэрил Ханна и Кэмпбелл Скотт в романтической комедии Роджера Хеддена "ВЕСЕЛАЯ ЖИЗНЬ" (США). Д-13.

23.00 Джеми Ли Кертис, Уильям Болдуин, Дональд Сазерленд и Джоанна Пакула в фантастическом триллере Джона Бруно "ВИРУС" (США). Д-13.

0.40 Натли Бей и Серджи Лопез в эротической мелодраме Фредерика Фонтейна "ПОРНОГРАФИЧЕСКАЯ СВЯЗЬ" (Люксембург - Франция - Бельгия). Д-17.

2.00 Программа передач на неделю.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"

9.15 Аэробика

9.40 Шахматы. Матч на первенство мира. Гарри Каспаров-Владимир Крамник

10.10 Американский футбол. События недели

10.40 "Шахматное обозрение"

11.20 "Аэробика"

11.45 "Пресс-центр"

12.00 Теннис. Международный турнир "Кубок Кремля". Одиночные финалы. Парный мужской финал. Прямая трансляция из спорткомплекса "Олимпийский"

17.00 "Спортивный глобус"

17.45 "Пресс-центр"

18.00 "Большой ринг"

20.00 "Пресс-центр"

20.20 "НХЛ - Плюс"

21.00 "Еще неделя позади..."

21.30 "Мир скорости". Тележурнал

22.00 Шахматы. Матч на первенство мира. Гарри Каспаров-Владимир Крамник

22.30 "Щит и мяч". Передача о баскетболе

23.00 Новости

23.15 "Тайский бокс"

РЭКЛАМА Тэлефон: (0152) 72-29-96, 72-37-14

ПРАДАЮ

Запчасткі да «Audi-100», запчасткі LT28-40, манітор (14-дзюймовы), АОН «Vef», фотаапараты «Зеніт 21-XS», «Polaroid». Тэл. 73-00-00 (аб.95352).

2-пакаёвую кватэру (2-і паверх) у раёне вуліцы Пушкіна: хатнія рэчы, сценка, кухня, стол, крэсла, канапа, трумо. Тэл. 33-30-98.

Камп'ютар. Тэл. 72-29-96 (акрамя серады і выхадных - з 10.00 да 18.00) ці 44-69-03 (штодзень, пасля 19.00).

Каляску-двойку для двайнятаў. Тэл. 76-39-68.

Тэлевізар «Гарызонт-206». Вельмі танна. Тэл. 2-65-60. Набор мягкай мэблі: два крэслы-ложкі, канапа-ложак. Можна паасобку. Тэл. 76-19-29.

Дробную бульбу.
Тэл. 44-69-03.

Дзіцячую каляску-тройку сіняга колеру, сінтэтыка, б/у, у добрым стане, Кошт - 20 у.а. Тэл. 76-15-54 (у любы час).

Балконныя рамы (1,4х0,7 м), пусказараднае прыстасаванне. Тэл. 44-26-70.

Газавую пліту (б/у, танна) альбо мяняю на складны ровар (б/у). Тэл.47-18-21.

Металічную цяпліцу пад шкло. Тэл. 75-33-55.

Фаеркі, пераключальнікі да электрапліт. Тэл. 74-11-38.

Маю на продаж кнігі па гісторыі ды культуры Беларусі. Тэл. 74-06-76.

Кнігі: В.П.Грыцкевіч «От Немана к берегам Тихого океана», Менск, 1982 г.; В.П.Грыцкевіч «С факелом Гиппократа», Менск, 1987 г.; Э.А.Ляўкоў «Маўклівыя сведкі мінуўшчыны», Менск, 1992 г.; А.Т.Федарук «Садово-парковое искусство Белоруссии», Менск, 1989 г. ды іншыя. Дасылайце замовы на адрас: 246024, г.Гомель, вул.Свярдлова,56 (А.В.Копаць) альбо тэлефануйце на нумар у Гомелі 3-16-39 (пасля 19.00).

КУПЛЮ

Рухавік да «ВАЗ 2103-06», б/у, які не патрабуе капітальнага рамонту. Тэл. 71-06-18.

Настольную лямпу. Танна. Тэл. прац. 72-37-14, 72-29-96 (з 10.00 да 18.00, акрамя серады і выхадных, запрасіць Святлану).

Сухую неабрэзную дошку (таўшчыня - 50 мм); пярэднія крылы да «Волгі ГАЗ-24». Тэл. 74-11-38.

Антыкварыят, старыя манеты, узнагароды, гадзіннікі. Тэл. 72-02-26.

Старыя піўныя бутэлькі з надпісамі на шкле. Тэл. 75-33-55.

Бензін у любой колькасці. Тэл. 99-49-96.

МЯНЯЮ

3-пакаёвую кватэру чэшскай планіроўкі на 2-пакаёвую ў цагляным доме ў Ленінскім раёне. Тэл. 31-23-97.

2-пакаёвую кватэру па вуліцы Паповіча на 3-пакаёвую. Тэл. 2-92-08.

ПАСЛУГІ

Распрацоўка праграмаў, устаноўка Windows ды інш.; рэпетытарства па камп'ютары. Тэл. 74-02-31.

Урокі класічнай ігры на гітары на аснове сціслага вывучэння элементарнай тэорыі музыкі і музычнай гармоніі. Тэл. 72-16-55.

Балконныя рамы (кошт 1 кв.метра - 9 у.а.), дзверы ўваходныя міжпакаёвыя, балконная абшыўка (кошт 1 кв.метра - 6 у.а.); кладзем шведскую падлогу са свайго матэрыялу і матэрыялу замоўцы. Тэл. 74-11-38.

Набор тэкстаў, табліцаў на камп'ютары. Раздрукоўка на струйным альбо матрычным прынтарах. Танна. Не абавязкова на Вашай паперы. Тэл. 93-53-56.

Рэпетытарства па англійскай мове. Дасведчаны высокакваліфікаваны педагог. Тэл. 72-62-79.

Беларуская, расейская, англійская, балгарская, польская мовы: пераклады, індывідуальныя заняткі. Тэл. 2-85-77.

Ангельская мова: афармленне дакументацыі, анкетаў, пераклады. Тэл. 31-15-83 (запрасіць Аляксандра).

Рамонт каляровых тэлевізараў. Устаноўка ПАЛ, дыстанцыйнага кіравання, тэлетэксту. Ліцэнзія N1243, выдадзеная МП да 2004 года. Тэл. 31-37-05.

Рэпетытарства па ангельскай і нямецкай мовах. Пераклады. Тэл. 6-12-71 (пасля 18.00).

Ангельская мова для ўсіх. Тэл. 76-38-02.

Кладу печы, каміны. Хутка, якасна, надзейна і прыгожа. Тэл. 6-46-32.

Дапамагу ў выкананні задачаў, кантрольных, курсавых і дыпломных работаў па любых будаўнічых канструкцыях, супраціўленню матэрыялаў, тэарэтычнай тэхнічнай ды будаўнічай механіцы. Тэл. 72-16-55.

Рэпетытарства па фізіцы. Дапамагу ў рашэнні задачаў, кантрольных работаў. Тэл. 76-55-14 (запрасіць Юрыя).

Усё па беларускай, англійскай і лацінскай мовах. Тэл. 33-21-83.

Выраб ксеракопіяў у вялікай колькасці. Пасведчанне N17955. Тэл. 44-14-33 (з 12.00 да 14.00).

Набор тэкстаў на камп'ютары, скanaванне, раздрукоўка на матрычным прынтары. Тэл. 76-55-16.

Ангельская мова: пераклады і кантрольныя работы. Хутка і якасна. Тэл. 31-15-83.

Абследаванне і лячэнне хранічных захворванняў па метадыцы Р.Фоля. Ліц. МЗ РБ N224 да 30.XII.2001 года. Тэл. (8-017) 258-88-14.

Доктар С.Каляда
Інтэнсіўная псіхатэрапія алкагалізму, залішняй вагі. Найноўшыя методыкі. Тэл. 74-35-46 (да 18.00). Ліц. N796 па 23 сакавіка 2004 г., МЗ РБ.

Відэаздымка. Якасна, прафесійна выканаем работы па стварэнню відэафільма, відэакліпа, рэкламнага роліка. Ліцэнзія N613, выдадзеная МК да 2004 года. Выязджаем на месца здымкі на сваім транспарце. Звяртацца: 231900, Гарадзенская вобласць, г. Ваўкавыск, а/с 17. Тэл. 2-34-86.

РОЗНАЕ

Прапішу двух чалавек. Тэл. 6-83-19.

Шукаю працу на прадпрыемстве па рамонту і зборцы мэблі. Тэл. 44-39-15.

Здаю пакой на суткі. Тэл. 72-07-40.

Шукаю працу на прадпрыемстве па падшыўцы і падклейванні падэшваў у абутку. Тэл. 31-77-41.

Здыму 1-пакаёвую кватэру з тэлефонам і мэбляй на адзін месяц. Тэл. 5-33-58 (запрасіць Святлану).

Шукаю працу на прадпрыемстве па абіўцы мяккай мэблі, па нарэзцы пратэктару шынаў легкавых, грузавых машынаў усіх марак. Тэл. 44-39-15.

Ахвотныя атрымаць кнігу Міколы Ермаловіча «Беларуская дзяржава Вялікае княства Літоўскае» дашліце замову, свой паштовы адрас і 2300 рублёў на адрас: 220131, Менск-131, п/с 268, Алесю Міхайлавічу Сабаленку. Кнігу атрымаеце праз пошту. У Менску кнігу Міколы Ермаловіча можна набыць у сядзібе ТБМ, што месціцца ў Менску па вуліцы Румянцава,13. Тэл. 284-85-11.

Шукаю працу бухгалтара на прадпрыемстве. Досвед працы - 7 гадоў, маю вышэйшую адукацыю, умею працаваць на камп'ютары. Тэл. 91-93-68 (з 9.00 да 12.00).

Ручное вязанне. Тэл. 72-58-94.

Супрацоўнікі рэдакцыі ПАГОНІ нагадваюць чытачам, якія дасылаюць аб'явы ў рубрыку «Знаёмствы», пра неабходнасць указваць напрыканцы купона нумар паштовага аддзялення сувязі і сваёй абаненцкай скрыні, альбо пакідаць наступную інфармацыю: індэкс паштовага аддзялення, «да запатрабавання, прад'яўніку пашпарта ці іншага дакумента...»; ці прыходзіць у рэдакцыю з купонам аб'явы і сваім пашпартам. Гэта дасць усе падставы меркаваць, што абвесткі накont знаёмстваў належаць менавіта вам, паважаныя чытачы, а не тым, хто жадае з вас пажартаваць.

ЗНАЁМСТВЫ

Пазнаёмлюся з прыстойным мужчынам да 30 гадоў для сур'ёзных адносінаў. Пра сябе: 22/165, без шкодных звычак. Пісаць: 230019, г.Гродна, да запатрабавання, прад'яўніцы пашпарта N5735508.

Пазнаёмлюся з беларускамоўнай дзяўчынай (ад 17 да 21 года) для сяброўства і не толькі. Пра сябе: 24/170/65, маю вышэйшую адукацыю, без шкодных звычак. Пісаць: 211440, Віцебская вобласць, г.Наваполацк-11, а/с 17.

Пазнаёмлюся з адзінокім прыстойным мужчынам для сур'ёзных адносінаў. Пра сябе: 39/158, разведзеная, выхоўваю дваіх дзяцей. Пісаць: 230023, г.Гродна-23, а/с 201.

Закаранелы нацыяналіст, 25/164/54, пазнаёміцца з кансерватыўнай пяшчотнай дзяўчынай да 20 гадоў для сур'ёзных адносінаў. Пішыце на адрас: 246008, г.Гомель-8, а/с 9,

ВІНШАВАННІ

Шаноўны *Аўдзей Франц Браніслававіч!* Віншуем Вас з Днём нараджэння! Жадаем Вам моцнага здароўя, маладзецкага запалу, ажыццяўлення мараў і спадзяванняў, згоды і паразумення з усімі, сямейнага шчасця, натхнення і вялікага накладу!

Супрацоўнікі ПАГОНІ

ПАГОНЯ купон прыватнай бясплатнай аб'явы

39 Імя і прозвішча ____________________

Адрас (тэлефон) ____________________

Рубрыка ____________________

Тэкст ____________________

Аб'явы, дасланыя на купонах, друкуюцца ў першую чаргу; неразборліва напісаныя аб'явы не друкуюцца

Купон з тэкстам адпраўце па пошце на адрас: 230025, г. Гродна, вул. К. Маркса, 11

Гарадзенскі ўікэнд

Гісторыка-археалагічны музей. Стары замак. Выстава «Гродна, адкрыты археолагамі». **Новы замак.** Авальная зала. Выстава «Паэтыка скуры і металу» (творы ўмельцаў Беларускага саюза майстроў народнай творчасці). Сенатарская зала. Дзейнічае экспазіцыя «Зброя мінулых стагоддзяў».

Галерэя «У Майстра» (вул. Кірава, 14). Выстава фотамастака Юрыя Палуцкага пад назвай «Прыадкрыццё сябе».

Выставачная зала Саюза мастакоў. Фотавыстава Георгія Гулеўскага пад назвай «Макракосмас».

Музей Гісторыі Гарадніцы (вул. Ажэшкі, 37). Персанальная выстава каваных вырабаў Юрыя Круша.

Дызайн-галерэя «Раскоша» (вул. Ажэшкі, 39а). Выстава антыкварыяту, керамікі, шкла, скуры і твораў дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва.

Музей Максіма Багдановіча запрашае з 10.00 да 18.00. Выхадныя дні: нядзеля, панядзелак.

Гарадзенскі Дом афіцэраў. 24 кастрычніка - Еўраліга міжнароднага саюза КВД прадстаўляе зборную каманду КВД Рэспублікі Беларусь «Беларускі вакзал». Кошт білета - 2000 рублёў. Пачатак у 18.00.

Гарадзенская абласная філармонія. 25 кастрычніка - канцэрт сучаснай і папулярнай музыкі. Мастацкі кіраўнік і галоўны дырыжор - магістр музыкі Васіль Прадун. Пачатак у 19.00.

З 24 па 28 кастрычніка - дэманстрацыя фільма «Ісус» у кінатэатрах горада, а таксама - у канцэртнай зале «Гродна». Сеансы - у 11.00 і 19.00. Уваход свабодны.

Моладзевыя дыскатэкі

Начны клуб «Клетка» - з 21.00 да 06.00 (чацвер - нядзеля).

Кінатэатр «Кастрычнік» - з 22.00 да 01.00, працуе кафэ-бар (серада - нядзеля).

Палац тэкстыльшчыкаў - з 20.00 да 24.00 (у пятніцу), з 20.00 да 01.00 (у суботу), з 20.00 да 01.00 (у нядзелю).

Палац «Юнацтва» - з 20.00 да 01.00.

Калізей-2000. Начны клуб адчынены з 23.00 да 05.00, акрамя панядзелка - танцавальны і стрыпцыз-шоу. Рэстаран працуе з 12.00 да 05.00.

Гатэль «Нёман». Начны клуб-казіно «777». Дзейнічае бар, танцавальнае шоу, казіно. Клуб адчынены з 20.00 да 06.00.

Газета ПАГОНЯ
Запрашае на працу *пенсіянераў, студэнтаў, школьнікаў і часова непрацуючых - для распаўсюджвання нашай газеты!*
Тэл. 72-37-14, 72-29-96

Пятніца, 13-е. Прэм'ера...

Агульнавядома, што супадзенне лічбы 13 з пятніцай спараджае д'ябальскую дату, калі ўсялякая нечысць набіраецца моцы і ладзіць свой чорны шабас. Гэтаксама здарылася і на мінулым тыдні ў Гародні. Праўда, прастора д'ябальскага разгулу была абмежаваная мурамі мясцовага лялечнага тэатра, дзе адбыўся прэм'ерны паказ спектакля «Трагедыя аб Макбэце».

Гледачы, якія губляліся ў здагадках - прызначаная дата прэм'еры з'яўляецца выпадковым супадзеннем ці адмысловым рэкламным крокам - яшчэ больш здзівіліся, калі іх запрасілі на сцэну паўдзельнічаць у самой акцыі. Апынуўшыся ў эпіцэнтры падзеяў у якасці пасіўных назіральнікаў, яны такім чынам мелі магчымасць судакрануцца з тэатрам шэкспіраўскай эпохі. Зрэшты, на Захадзе дый на постсавецкай прасторы ў авангардных і альтэрнатыўных тэатрах часта выкарыстоўваюць гледача як саўдзельніка відовішча.

Спектакль, дакладней «інфернальныя рэмінісцэнцыі па матывах В.Шэкспіра ў перакладзе Б.Пастэрнака», паставіў рэжысёр Алег Жугжда, які выступае ў трагедыі і як актор. Апроч яго, усе ролі выконваюць Ларыса Мікуліч, Мікалай Сцецыц і Васіль Прабадзяк. Асабліва эфектна выглядалі вобразы, створаныя Ларысай Мікуліч, якой шматразова даводзілася пераапранацца ў разнастайныя касцюмы. Паўтары гадзіны артысты трымалі гледачоў у атмасферы напружання і салодкага прадчування хэпі-энду. Уражанні ўзмацняліся ўдала падабранай музыкай з фрагментамі твораў Кітаро (кампазітар Павал Кандрусевіч). Аднак у трагедыі шчаслівага фіналу не бывае. Яго трэба прыдумаць паводле ўласнай фантазіі самому.

Мяркую, што гледачу была дадзена такая магчымасць. Нават людзі, не знаёмыя з арыгінальным «Макбэтам» Шэкспіра, назіраючы, як на невялічкім кавалку зямлі сутыкаліся чорная магія, д'ябальскія лялькі, каралі, шляхетныя вяяры і прывіды (мастак Ларыса Мікіна), зразумелі, што адвечнай барацьбе за ўладу не будзе канца.

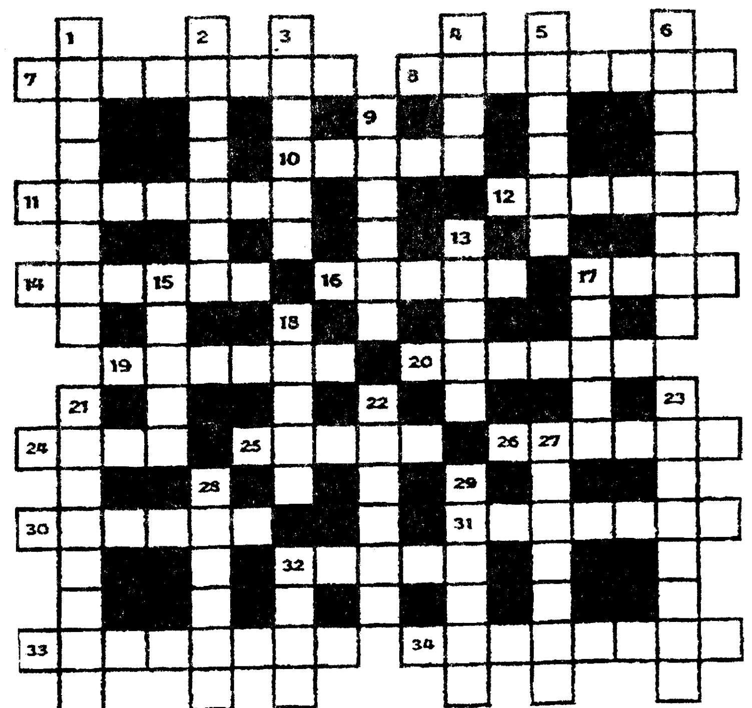
Варта дадаць, што за тыдзень да прэм'еры ў Гародні артысты паказалі новы спектакль на Міжнародным фестывалі тэатраў лялек у Торуні (Польшча), дзе ён быў вельмі цёпла сустрэты публікай, актрыса Ларыса Мікуліч атрымала дыплом за лепшую жаночую ролю.

Ігар Гандлеўскі

На здымку: Ларыса Мікуліч у спектаклі «Трагедыя аб Макбэце»

Па гарызанталі: 7.Бокс (мед.). 8.Заснавальнік. 10.Высокая елка. 11.Тытунь свайго вырабу. 12.Конь, але не жывёліна. 14.Сіняк. 16.Маразы - ...для кветак. 17.Зерне пасля млына. 19.Зборнік У.Дубоўкі. 20.П'е і не нап'ецца. 24.Зборнік В.Зуёнка. 25.З 1994 года самы славуты райцэнтр у Беларусі. 26. «Крылатая характарыстыка». 30.Атосы на гора, пакрыўлены... 31.Белы голуб - ...міру. 32.Галоўнае між партнёрамі. 33.Прадмет, выстаўлены ў музеі. 34.Твор А.Кудраўца.

Па вертыкалі: 1.Зборнік А.Лойкі. 2.Расліна. 3.Каровы папросту. 4.Дрэвы, якія густа растуць. 5.Іначай - пуня. 6.І птушка, і гімнастычная фігура. 9.Прадукт са спіннай струны асятровых рыбаў. 13.Горад на Віцебшчыне. 15.Вялікая сціпта снапоў. 17.Шнурок для завязкі. 18.Панічнае адступленне. 21.Дарожная павіннасць у ВКЛ. 22.Караняплод. 23.Скрытая сутнасць з'явы. 27.Адлюстраванне. 28.Публічнае паведамленне. 29.Беспарадак. 32.Лугавая птушка.

Адказы на крыжаванку, змешчаную ў N37

Па гарызанталі: 7.Цукроўка. 8.Чыгрынаў. 10.Ліяна. 11.Вентыль. 12.Швагер. 14.Гібрыд. 16.Фікус. 17.Жвір. 19.Яблыня. 20.Халера. 24.Укос. 25.Дыван. 26.Паўлюк. 30.Фасоля. 31.Чэлеста. 32.«Сябры». 33.Нешчарда. 34.Засланка.

Па вертыкалі: 1.Шушкевіч. 2.Докшыцы. 3.Скальп. 4.Рыса. 5.Праява. 6.Хадкевіч. 9.Нясвіж. 13.Цукар. 15.Рэбус. 17.Жораў. 18.Індык. 21.Украінец. 22.Жалоба. 23.Люстэрка. 27.Аглоблі. 28.Зломак. 29.Учынак. 32.Сода.

Гараскоп

♈ **Баран (21.03-20.04).** Своечасовая фінансавая падтрымка надасць Вам упэўненасці ў сабе.

♉ **Бык (21.04-20.05).** Не пакідайце без увагі любую драбязу, звязаную з працай.

♊ **Блізняты (21.05-21.06).** З фінансамі справы хутка пойдуць лепей. Трымайцеся!

♋ **Рак (22.06-22.07).** Варта было б паклапаціцца пра стабілізацыю сямейнага становішча.

♌ **Леў (23.07-23.08).** Не дужа спрыяльны час для вырашэння фінансавых праблемаў.

♍ **Панна (24.08-23.09).** Вашыя прафесійныя якасці чакаюць магчымасці выявіць сябе.

♎ **Шалі (24.09-23.10).** Рэзкае пашырэнне межаў дзейнасці дазволіць Вам павысіць даходы.

♏ **Скарпіён (24.10-22.11).** Скарыстайцеся тым, што Ваш творчы патэнцыял знаходзіцца ў сваім піку.

♐ **Стралец (23.11-21.12).** Здзяйсненне доўгачаканых жаданняў надзвычай Вас задаволіць. Адчуеце нечуваны псіхалагічны ўздым.

♑ **Казярог (22.12-20.01).** Пачніце тыдзень з вырашэння хатніх праблемаў.

♒ **Вадалей (21.01-19.02).** У Вас неблагія перспектывы рэалізаваць асабістыя планы.

♓ **Рыбы (20.02-20.03).** Гэты тыдзень неверагодна прыдатны для Вашага службовага росту.

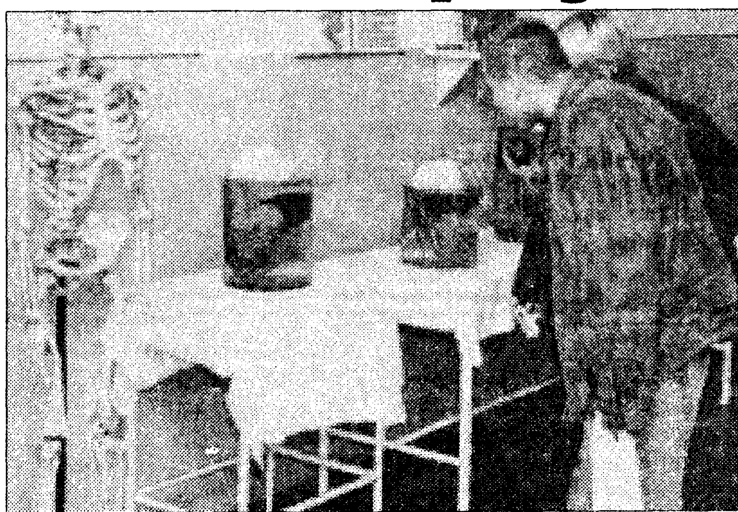
Музей людзей-пачвараў

Двухгаловыя людзі, «бычынае сэрца», аднавокія цыклопы, русалкі - пра ўсё гэта вы чулі толькі ў казках? Між тым, такія істоты нараджаюцца ў людзей. Пабачыць іх на ўласныя вочы можна ў адзіным на Беларусі музеі тэраталогіі (тэраталогія - гэта адзін з навуковых накірункаў медыцыны, які займаецца вывучэннем пачвараў), які днямі адкрыўся ў Гродне. Музей узначальвае Юрый Кісялеўскі, дацэнт Гарадзенскага медуніверсітэта.

Зараз у музеі знаходзіцца каля 50 экспанатаў. Размешчаныя яны ў адным з пакояў старажытнага будынка, так званай «батароўкі», што насупраць Фарнага касцёла. Зараз тут месціцца адзін з карпусоў Гарадзенскага медуніверсітэта, а ў XVI стагоддзі гэта быў дом караля Рэчы Паспалітай Стэфана Баторыя. Існуе легенда, што менавіта тут было здзейснена першае ва Усходняй Еўропе пасмяротнае анатаміраванне. Анатаміравалі цела караля, нечаканая смерць якога нарадзіла ў сучаснікаў падозры, што яго атруцілі.

Пачатак экспазіцыю «іншапланецянін» бледнабэзавага колеру ў колбе з масляністай на выгляд, каламутнай вадкасцю (як высветлілася, вадою з дамешкамі кансервуючых рэчываў: фармалінам, спіртам, гліцэрынам). Экскурсавод распавядае: «Гэта выкідыш, задушыўся пупавінай ва ўлонні маці на першых месяцах цяжарнасці». Эмбрыён, у якога з'яўляюцца фізічныя адхіленні, не мае амаль ніякіх шанцаў выжыць. Але не ўсе зародкі гінуць адразу. Некаторыя развіваюцца далей і гінуць ужо пасля нараджэння. Яскравым прыкладам гэтага з'яўляецца любімы экспанат Юрыя Кісялеўскага - «русалачка». Так ён называе амаль выдатна сфармаванае

у верхняй частцы цела немаўляці, ногі якога зрасліся ў адзіны «хвост». Для поўнай праўдападобнасці не хапае толькі лускі. У свеце вядома толькі 180 апісанняў такіх «русалачак». Чатыры з іх знаходзяцца ў Гарадзенскім музеі.

На суседнім стэндзе - немаўля з дыягназам «анэнцэфаліт». У яго няма чэрапа, ад чаго лоб стаў пляскатым, вочы - пукатымі, а шыя ўціснулася ў плечы - жабяня, інакш і не назавеш.

Ёсць у музеі даволі рэдкія сіямскія блізнюкі, якія зрасліся ўсім целам, нават галовамі. Звычайна такія дзеці зрастаюцца ў вобласці грудной клеткі і жывата. Так, самыя вядомыя сіямскія блізняты Чонга і Энга, якія нарадзіліся ў тайландскай правінцыі Сіям, былі злучаныя між сабою грудной клеткай. Менавіта ад іх і пайшла назва - сіямскія. Яны пражылі даволі доўгае жыццё, ажаніліся і нават займелі абсалютна здаровых дзяцей: Чонга - 10, а Энга - 12.

Гонар музея - «чалавекрыба». Такога экспаната не мае нават Пецярбургская кунсткамера. Назвалі экспанат такім чынам таму, што ў яго такі ж разрэз сківаці, як у акулы. Некаторым, праўда, ён нагадвае бульдога.

Прычыны адхіленняў у развіцці немаўляці розныя: экалогія, алкаголь, курэнне, узрост, стрэс, перажыты маці падчас цяжарнасці.

Дапаўняюць экспазіцыю рэпрадукцыі мастакоў розных часінаў, на карцінах якіх таксама паказаныя анамаліі чалавечага цела.

Амаль усе экспанаты музея прывезены ў Гродна з іншых месцаў. Справа ў тым, што на Гарадзеншчыне вельмі моцны ўплыў каталіцкага касцёла. Таму амаль усіх немаўлятаў, якія нарадзіліся мёртвымі, адразу ж хаваюць.

Музей тэраталогіі дзейнічае на кафедры анатоміі чалавека Гарадзенскага медуніверсітэта ўжо некалькі гадоў. Але для шырокага кола наведвальнікаў ён адкрыўся толькі два тыдні таму. А 15 кастрычніка адбылася прэзентацыя новай экспазіцыі музея «Катастрофы чалавечага цела». Узяўся за арганізацыю публічнага музея прадпрымальнік Валерый Курчалаў. Ён таксама доктар. Калісьці вучыўся разам з Юрыем Кісялеўскім.

Наведванне музея платнае. Квіткі каштуюць ад 400 рублёў (для дзяцей і студэнтаў) да 700 рублёў (для дарослых).

Алеся Сідлярэвіч

На здымках: у гарадзенскім музеі тэраталогіі ёсць на што паглядзець

Юбілейны год Уладзіміра Захарава

Учора ўвечары ў канцэртнай зале «Гродна» адбыўся канцэрт слыннага гарадзенскага гітарыста Уладзіміра Захарава, прымеркаваны да дваццацігоддзя прафесійнай дзейнасці музыканта.

Квіткі на канцэрт былі загадзя раскупленыя, узнік невялічкі ажыятаж. Таму гітарыст выступіць паўторна для сваіх прыхільнікаў 23 кастрычніка ў той жа зале.

- Мой першы прафесійны канцэрт адбыўся на тэлебачанні дваццаць гадоў таму, - удакладніў ПАГОНІ Уладзімір Захараў, - калі я яшчэ быў студэнтам трэцяга курса музвучылішча. А на гітары я граю, колькі сябе помню...

Канцэрт адбыўся ў дзень нараджэння вядомага майстра класічнай гітары, што таксама сімвалічна.

Людвік Сарока

ПАГОНЯ
Заснавальнік: культурна-асветніцкі фонд "Бацькаўшчына"

Адрас рэдакцыі: 230025, г. Гродна, вул. К. Маркса, 11. Тэл.72-37-14, 72-35-61, факс 72-29-96. E-mail: pagonia@irex.minsk.by Падпісны індэкс: **63124.**

Рэгістрацыйны нумар 597. Нумар газеты надрукаваны ў Гарадзенскім абласной унітарным паліграфічным прадпрыемстве «Гродзенская друкарня» Адрас: 230023, г.Гродна, вул. Паліграфістаў, 4. Замова 3 229 Наклад 7 250 Нумар падпісаны да друку ў 16.00 18.10.2000 г.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць асабістую адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не абавязкова адлюстроўваюць пагляд рэдакцыі. Якасць друку адпавядае пададзеным рэдакцыяй дыяпазітывам. Аб'ём - два ўмоўныя друкарскія аркушы.

Галоўны рэдактар Мікола Маркевіч

Камп'ютарны набор: Аксана Бурдзюк, камп'ютарная вёрстка: Аляксей Салей